

**SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE -
FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI r.p.**

**Puoluehallituksen kokous
4.5.1995 klo 9.00**

ESITYSLISTA

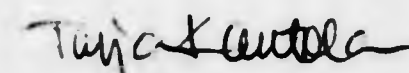
- 1 Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuus
- 2 Puhe- ja läsnäolo-oikeuden myöntäminen
- 3 Esityslistan hyväksyminen
- 4 Pöytäkirjan tarkistajien valinta
- 5 Seuraava puoluehallituksen kokous 18.5.1995 klo 9.00
- 6 Puoluetöimiston henkilöjärjestelyt
- 7 Kustannus Oy Kansanvallan lainan takaus
- 8 Esitys parlamentaarisen lehdistötuen jaosta vuonna 1995
- 9 Valtionyhtiöiden hallintoneuvostot
- 10 Poliittinen tilanne
- 11 Tiedoksi
- 12 Muut esille tulevat asiat
- 13 Kokouksen päättäminen

Helsinki 24.4.1995

Puoluehallitus

Pyydän palkatonta työvapaata puolue toimiston kansainvälisten asiain sihteerin tehtävästä 24.4.1995 alkaen siksi ajaksi, kun toimin ulkoministeri Tarja Halosen poliittisena erityisavustajana ulkoministeriössä.

Kunnioittavasti

Tarja Kantola

Lehti	1. erä (jaettu)	2-4 erät
Arbetarbladet	50	250
Demari	1 000	3 900
Hämeen Kansa	30	170
Lounais-Häme	30	98
Pohjolan Työ	120	480
Päijätseutu	30	120
Riihimäen Seutu	30	98
Turun Päivälehti	230	870
Uusi Aika	200	650
Pohjois-Karjala	60	290
Valpas	35	193.75
Vapaus	35	155
Vastin	60	140
Eteenpäin	190	454
Jaetaan myöhemmin	-	400
Yhteensä	2 100	8 268,75

T-lehdistö Oy:n hallitus on 26.4.1995 pitämässään kokouksessa päättänyt yksimielisesti esittää vuoden 1995 parlamentaarisen lehdistötuen jakoa yllä olevalla tavalla.

PM

Ei julkisuuteen

Puoluehallituksen kokous 4.5.1995**Poliittinen tilanne**

Taloudessa nähtävissä selvää myönteistä kehitystä. Kasvu on vahvistumassa ja työttömyysennusteet paranemassa.

Tiedotusvälineissä näyttää lisääntyvän paine hallitusosapuolia kohtaan. Erityisesti Vasemmistoliiton psyykeä koetellaan. Hallituksen järjestäytymisessä erityisesti EU-asiat vieneet aikaa. Lisäksi metsä on häviämässä pulta ts. yksittäiset leikkaukset korostuvat liikaa kokonaisuuden kustannuksella.

Hallituksessa valmisteilla työllisyyslisäbudjetin lisäksi vielä tämän kevään aikana eduskunnalle annettava ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko, mistä puoluehallitus kävi pitkän keskustelun. Loppukesään keskittyy aikamoinen määrä tärkeitä asiota. Elokuun puolessa välissä seuraavan vuoden budjettia samaan yhteyteen keskustelu veroratkaisuista, ja hyvä olisi myös saada työmarkkinaneuvotteluissa aikaan etenemistä. Lisäksi elokuun loppuun mennessä tehdään ratkaisut loppukaudella tarvittavista 5.5 Mrd markan leikkauksista.

Puoluehallituksessa tunnettiin huolta siitä, miten puoluehallitus voisi pitää työllistallaan myös puolueen sisäiseen toimintaan liittyvät asiat sen rinnalla, mitä hallitustyöskentely mukanaan tuo.

Valtiosihteeriratkaisusta puheenvuoroissa todettiin, että valtiosihteerien valinta olisi antanut muutokselle mahdollisuuden. Muutostahtoahan kansalaiset äänestyskäyttäytymisellään osoittivat. Nykyinen järjestelmä pysyvine kansliapäällikköineen säilyttää tilanteen ennallaan.

Henkilöratkaisuja

Nimettiin Tero Shemeikka Tarja Kantolan tilalle kv-asiain sihteeriksi siksi ajaksi, minkä Tarja on valtioneuvoston töissä. Jorma Westlundin tehtävät jaettiin syksyyn saakka siten, että järjestöasiat siirtyvät Markku J Jääskeläiselle sekä poliittisen valmistelun asiat Matti Linnanahteelle ja Paula Parmanteelle.

Nimettiin ehdolle Neste Oy:n hallintoneuvoston puheenjohtajaksi Antti Kalliomäen tilalle Tuulikki Hämäläinen, Keran hallintoneuvoston puheenjohtajaksi Markus Aaltonen ja jäseniksi Ulla Turkki ja Risto Koivisto. Ehdotetaan lisäksi Veitsiluoto Oy:n hallintoneuvoston jäseneksi Liisa Jaakonsaaren tilalle Sisko Seppää.

Seuraava puoluehallituksen kokous 18.5.1995 klo 9.00

MYK

25.04.1995

SDP:n jäsenmäärä 31.03.1995
Vuoden 1995 I vuosipuoliskon 1. perintä

TIEDOKSI

PIIRI	JMÄÄRÄ	M:VIA	M:NEET	%	VAPAAJ MVAPAAAT	ÄÄNIO	%	RÄSTIT	ML/B	ML/C
HKI	5123	3810	2252	59,1%	1096	217	69,6%	1558	181	121
UMAA	8577	5682	3390	59,7%	1926	969	73,3%	2292	351	88
V-S	5891	4187	2602	62,1%	1238	466	73,1%	1585	281	26
SATAK	5432	3313	2249	67,9%	1392	727	80,4%	1064	302	27
E-H	5081	3220	2048	63,6%	1381	480	76,9%	1172	331	43
PIRKANM	7244	4893	2980	60,9%	1790	561	73,6%	1913	370	61
KYMI	7544	4253	2646	62,2%	2390	901	78,7%	1607	368	25
MLI	3619	2232	1185	53,1%	878	509	71,1%	1047	151	15
KUOPIO	2380	1588	777	48,9%	539	253	65,9%	811	91	10
P-K	4181	2226	1238	55,6%	852	1103	76,4%	988	255	34
K-S	4970	3117	1637	52,5%	1306	547	70,2%	1480	327	14
VAASA	3479	2275	1310	57,6%	773	431	72,3%	965	382	6
OULU	3266	2091	898	42,9%	692	483	63,5%	1193	100	10
LAPPI	2383	1631	686	42,1%	509	243	60,3%	945	117	6
RTL	2676	1622	871	53,7%	701	353	71,9%	751	83	28
MIEHIA	44138	28795	16604	57,7%	11128	4215	72,4%	12191	1594	421
NAISIA	27708	17345	10165	58,6%	6335	4028	74,1%	7180	2096	93
YHTEENSÄ	71846	46140	26769	58,0%	17463	8243	73,0%	19371	3690	514
31.03.94	74174	48070	26891	55,9%	17384	8720	71,4%	21179	3420	517
30.09.94	73316	47358	27800	58,7%	17324	8634	73,3%	19558	3573	533
31.03.95	71846	46140	26769	58,0%	17463	8243	73,0%	19371	3690	514

Sosialidemokraattiset Opiskelijat ry

TIEDOKSI

Liittotoimikunta
Helsingissä 23.4.1995

Tiedotusvälineille
julkaisuvapaa heti

ONKO OPISKELIJALLA OIKEUS PERUSTOIMEENTULOON?

Uusi hallitus aikoo leikata opiskelijoiden perusturvaa 300 miljoona markkaa. Hallitusohjelmassa koulutuksen merkitystä yhteiskunnan kivijalkana korostetaan, mutta käytännössä mahdollisuuksia koulutukseen kavennetaan. Korkeasti koulutettu työvoima ja huippututkimus ovat Suomen valttikortit kansainvälisillä markkinoilla. Jos haluamme tulevaisuudessakin kilpailla osaamisella, meidän on huonosta taloudellisesta tilanteesta huolimatta säilytettävä opintotukijärjestelmä toimivana.

Sosialidemokraattien tavoitteena on ollut luoda tasa-arvoinen yhteiskunta. Tämän vuoksi on luotu opintotukijärjestelmä, joka takaa kaikille mahdollisuuden opiskeluun. Puheet opintotuen tarveharkinnan lisäämisestä on lopetettava. Nuorella ihmisellä on oltava mahdollisuus rakentaa elämäänsä itsenäisesti. Demariopiskelijat kammoksuvat ajatusta, että ihmisiä luokiteltaisiin vanhempien varallisuuden mukaan.

Opiskelunsa mahdollistamiseksi opiskelija saa kuukaudessa enintään 1570 markkaa opintorahaa ja sen lisäksi asumislisää. Alle 20-vuotiaalla vastaava summa on enintään 750 markkaa kuukaudessa. Opintotuki ei nykyisellään kata perustoimeentuloa. Elääkseen opiskelijan on pakko turvautua markkinakorkoiseen opintolainaan. Opintolainasta onkin tehtävä nykyistä turvallisempi vaihtoehto. Myös opiskelun ja työnteon yhteensovittamista pitää helpottaa.

TIEDOKSI

SDP

Ordförande Paavo Lipponen

SOCIALDEMOKRATISKA KVINNOR I NORDEN (SKN), samlade till årsmöte i Helsingfors 21. - 22.4.1995 anhåller om att detta ärende tas upp till behandling vid nästa sammant-råde med SAMAK.

MAKT TILL EUROPAS KVINNNOR - ETT GEMENSAMT ANSVAR FÖR SOCIALDEMOKRATIN

SKN vill understyrka att det är viktigt att det nordiska samarbetet fortsätter och förstärkes även om länderna har olika anknytning till EU. De nordiska socialde-mokraterna har genom sitt samarbete med programmen "Sätt Europa i arbete" och "Europa, en chans för miljön" satt sysselsättning och miljö på den politiska dagordningen.

Vid sidan av att vi är föregångsländer i sysselsättnings- och miljöfrågor har de nordiska länderna en jämställdhetspolitik som kvinnor i de övriga europeiska länderna finner riktig.

SKN menar därför att de nordiska länderna har ett ansvar för att sätta jäms-tälldheten högre på den politiska dagordningen i Europa. Det jämställdhetspro-gram som Nordens fackliga samorganisation antagit är ett viktigt bidrag till detta.

SKN uppmanar därför de socialdemokratiska partierna att ta ett initiativ till ett jämställdhetsprogram som motsvarar de som gjorts för sysselsättning och mil-jö. Ett sådant program bör vara färdigt före EUs regeringskonferens 1996 så att jämställdheten är med och präglar diskussionerna om EUs framtid. På det sät-tet kan uppslutningen kring EU-projektet hos medborgarna öka.

SOCIALDEMOKRATISKA KVINNOR I NORDEN

Tuula Haatainen

Tuula Haatainen
ordförande

Työväen arkisto

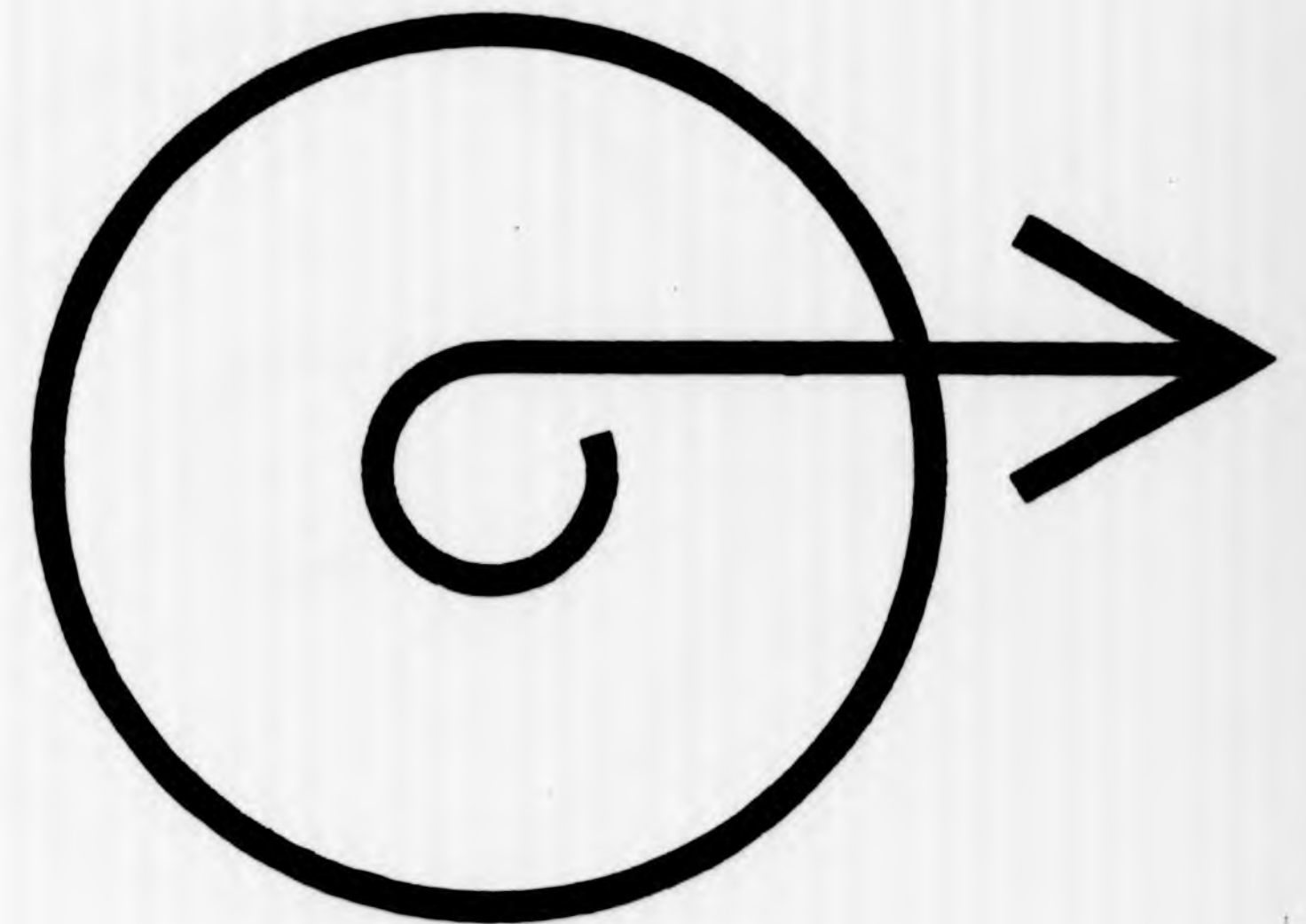
Sosialidemokraattisen puolueen
puoluetoimikunnan /hallituksen
Pöytäkirjojen liitteet 1-130

1/1995

CA:162

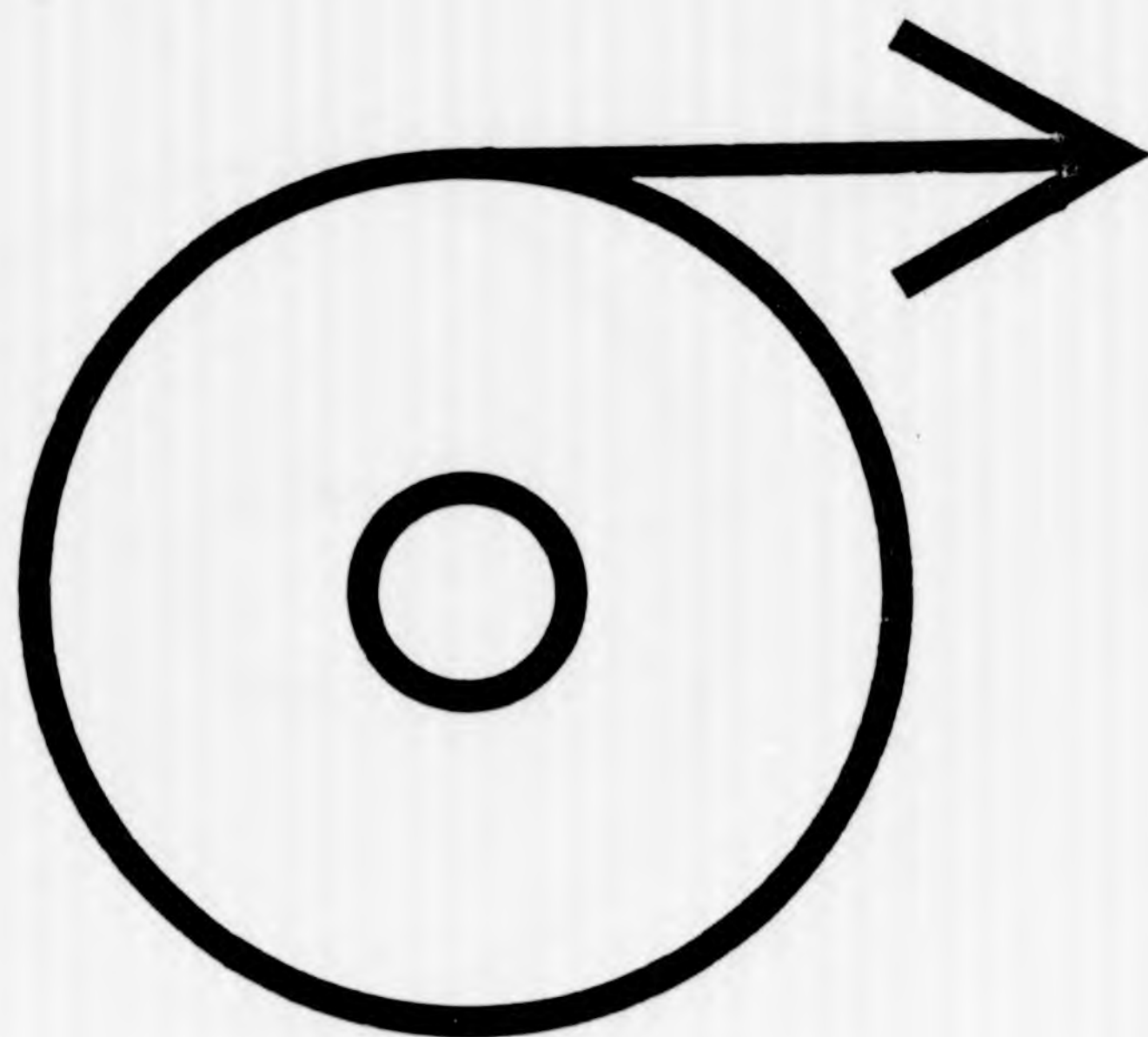
Rulla 1425

Mikrokuvattu 2014
Analogia Finland Oy Espoo

DIN

Ende der Verfilmung

DIN

Anfang der Verfilmung

Työväen arkisto

**Sosialidemokraattisen puolueen
puoluetoimikunnan /hallituksen
Pöytäkirjojen liitteet 131-293**

II /1995

CA:163

Rulla 1426

**Mikrokuvattu 2014
Analogia Finland Oy Espoo**

Eduskuntavaalit 1995

Seurantasarja 3/3

1.

Tietopohja:

Tutkimus kuuluu osana Suomen Akatemian rahoittamaan vaalitutkimussarjaan. Tässä käsiteltävät tiedot on saatu puolueitten käyttöön luottamuksellisina raakataulukkoina. Tuloksia ei voi julkaista tai käyttää julkisuudessa ennen kysymyksessä olevan yliopistollisen tutkimuksen valmistumista.

Perustiedot on kerätty Suomen Gallup Oy:n gallupkanavaperheiden äänestysikäisiltä jäseniltä viikonvaihteessa 18. - 21.2.1995 (2b), jolloin kysymyksiin vastasi yhteensä 1373 henkilöä, viikonvaihteessa 3.-7.3.1995 (3a), jolloin kysymyksiin vastasi 1407 henkilöä.

Viimeisin tutkimus on tehty gallupkanavalla 24.-28.3.1995 (3b), jolloin kysymyksiin vastasi 1 445 henkilöä. Vertailutiedot perustuvat puolueitten yhteistutkimusta varten viikonvaihteessa 3.-7.2.1995 (2a) kerättyihin tietoihin. Taulukoiden vuosilukujen yhteydessä olevat numerot ilmaisevat siis tutkimuskauden.

2.

Puolueitten kannatus:

Taulukko 1. (liite 1)

Virallisten vaalitulosten mukaan Suomessa asuvien äänestysprosentti oli 71,8. Tutkimusaineistosta äänestämässä oli käynyt 84 prosenttia. Ennakkoäänestykseen osallistui 43,2 prosenttia äänestäneistä, eli 31,0 prosenttia kaikista. Tutkimusaineistossa ennakkoäänestysprosentti oli 45 äänestäneistä ja 38 kaikista.

Naisten ja miesten osallistumisessa vaaleihin ei tutkimuksen mukaan ole merkittävää eroa - naiset olivat hieman miehiä passiivisempia varsinaisena vaalipäivänä.

Taulukko 2.

Puolueitten kannatus Gallupkanavalla (suorat jakaumat) *)
(Petiitillä prosenttiosuudet kantansa ilmaisseista laskettuina)

	9/93 %	8/94 %	9/94 %	10/94 %	10/94 %	11/94 %	2a/95 %	2b/95 %	3a/95 %	3b/95 %
KES	10	12	12	13	13	12	13	13	14	15
SDP	17 26	22 37	20 33	22 35	20 32	20 29	20 30	20 30	20 28	22 28
KOK	14	11	11	12	11	13	13	13	15	18
VAS	3	5	4	4	4	5	4	5	5	6
RKP	2	2	2	2	2	2	2	.	2	2
VIHR	7	4	4	4	4	6	6	6	6	6
SKL	2	0	1	1	1	2	2	.	2	1
SMP	1	1	0	0	0	1	1	.	1	1
LKP	1	1	1	1	1	1	1	.	0	1
Joku muu	3	2	1	1	1	2	7 ^{**)}	10 (NSL 3)	7 (NSL 3)	4 (NSL 3)
En äänestäisi/ei äänestänyt	11	9	8	9	8	8	8	6	7	16
En osaa sanoa	15	25	24	23	24	16	18	) 27	15	.
En halua sanoa	8	6	7	6	6	6	7	)	7	7

*) Desimaalien pyöristysten vuoksi prosenttilukujen summat eivät aina ole 100.

**) joista Nuorsuomalaiset 3 %.

Puolueitten kannatusta osoittavien "suorien jakaumalukujen" mukaan suurten puolueitten suosio olisi noussut viimeisen vaalinalusviikon aikana.

3.

Puolueitten läheisyys ja kantojen vakiintuneisuus:

Taulukko 3 (liite 2)

Viimeisenä vaalinalusviikkona vain VASL ja NSL lähenivät kannattajiaan. Muut puolueet etääntyivät. Varsinaisena vaalipäivänä äänestäneet eivät ole yhtä lähellä puolueitaan kuin ennakkoon äänestäneet. Kun etäisyys puolueesta oletettavasti merkitsee siirtymäalttiutta, korostaa tämä viime hetkiin jatkuvan kampanjoinnin tärkeyttä.

4.

Äänestyspäätöksen ajoittaminen:

Taulukko 4 (liite 3)

Vaalikampanjan aikana äänestäjien epävarmuus lisääntyi. Vain kolmannes kannatti samaa puoluetta kuin viime vuonna. Kun vaaleista oli kulunut viikko, niin viime vuonna kantansa päättäneitten osuus lähenteli taas puolta kaikista.

Yhteenvedona voidaan todeta, että vasemmistolle ovat tärkeitä asioita sosiaaliset, yhteiskunnalliseen tasa-arvoon ja ryhmätuihin liittyvät kysymykset. Oikeisto korosti näissä vaaleissa kansantaloudellisia kysymyksiä. Tuloverotuksen alentamiskysymys oli vasemmistolle tärkeämpi kuin oikeistolle. Aate painaa oikealla enemmän kuin vasemmalla.

6.

Eräitten politiikan alojen tärkeys äänestyspäätöstä tehtäessä:

Taulukko 6 (liite 5)

Politiikan eri alojen tärkeyttä kysyttiin luettelemalla vastaajille 16 eri asiaa, joista kunkin tärkeyttä heidän oli arvioitava. Ennen vaaleja esitettyyn vastaavaan luetteloon oli nyt lisätty "työllisyys".

Kaikista vastaajista puolet arvioi työllisyyden tärkeäksi äänestyspäätökseen vaikuttavaksi asiaksi. Lähes puolet kaikista piti myös Suomen taloutta ja verotusta tässä mielessä tärkeinä. Näiden kahden asian tärkeys näyttää myös kasvaneen vaalikampanjan loppua kohden.

Vasemmisto ja oikeisto eroavat myös tässä toisistaan selvästi siinä, että edellisille on tärkeintä työllisyys, sosiaaliturva ja verotus. Oikeisto korostaa Suomen taloutta, julkisen sektorin säästötarpeita ja turvallisuuspolitiikkaa. Keskustapuoluealaiset korostavat myös maatalous- ja aluepolitiikkaa. Heille koulutus on vähemmän tärkeätä kuin muille.

Ennakkoon äänestäneet pitivät lähes kaikkia lueteltuja asioita tärkeämpinä kuin äänestyksen varsinaiseen vaalipäivään jättäneet. Näiden ryhmien erot olivat varsin pienet asuntopolitiikan ja koulutuksen kohdalla.

7.

Ehdokkaan valinta:

Runsas neljännes kaikista äänesti ehdokasta, jota oli äänestänyt joskus aikaisemminkin. Tuttua ehdokasta äänestivät muita useammin vanhat sekä Keski-Suomessa ja pienehköissä kaupungeissa asuvat ihmiset.

Taulukko 7

Oletko aikaisemmin äänestänyt samaa ehdokasta?

	Kalkki	Sukupuoli		Puoluekanta nyt					Äänesti		Työ- tön	Äänesti	
		N	M	SDP	KES	KOK	VASL	VIHR	E	Vpnä		M	N
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Kyllä	27	27	26	31	30	30	28	21	32	22	25	27	86
Ei	72	72	72	67	70	69	71	79	66	77	72	72	74
Ei osaa sanoa	1	1	2	1	-	1	1	-	1	2	2	1	-

Koska vihreitten kannattajat ovat keskimääräistä nuorempia ja poliittisestikin liikkuvampia, on odotusten mukaista, että he ovat äänestäneet tuttua ehdokasta keskimääräistä harvemmin. Se että myös kokoomuksessa on verraten vähän tutun ehdokkaan äänestäjiä, ei saa selitystä tästä tutkimuksesta.

Taulukko 8

Äänestitkö miestä vai naista?

	Kalkki	Sukupuoli		Puoluekanta nyt					Äänesti		Työ- tön	Äänesti	
		N	M	SDP	KES	KOK	VASL	VIHR	E	Vpnä		M	N
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Miestä	58	43	75	73	45	68	65	47	65	58	53	100	-
Naista	37	53	20	24	51	28	33	45	31	37	44	-	100
En halua sanoa	5	4	5	3	4	4	3	8	4	5	3	-	-

Vuoden 1995 vaalit olivat tuloksiltaan miehiset. Eduskuntaan tuli valituiksi aikaisempaa vähemmän naisia. Taulukosta 8 nähdään, että eniten siihen on ehkä vaikuttanut miesten äänestyskäyttäytyminen - 75 prosenttia heistä sanoi äänestäneensä miesehdokasta. Naisista vain 53 prosenttia oli äänestänyt naista.

Eri puolueitten kannattajia vertailtaessa voidaan todeta, että vasemmistoliittolaiset ovat olleet eniten ja sosiaalidemokraatit vähiten naisten asialla.

Taulukko 9

Piditkö ennen vaaleja
oman ehdokkaasi pääsyä eduskuntaan

	Kalkki %	Sukupuoli		Puoluekanta nyt					Äänesti		Työ- tön %	Äänesti	
		N %	M %	SDP %	KES %	KOK %	VASL %	VIHR %	E %	Vpnä %		M %	N %
Varmana	62	59	65	62	73	45	68	65	65	58	51	66	55
Epätodennäk.	34	36	32	24	51	28	33	45	31	37	40	30	41
Ei osaa sanoa	5	5	4	3	4	4	3	8	4	5	8	4	5

Kaksi kolmesta vastaajista sanoi olleensa etukäteen varma ehdokkaansa läpimenosta. Naista äänestäneistä vain runsas puolet oli tästä asiasta varma. Naisehdokkaitten heikko menestys voi osaltaan selittyä tästä - kun haluttiin äänestää varmaa läpimenijää, äänestettiin miestä.

"Varmaa" ehdokasta äänestivät keskimääräistä useammin sosialidemokraatit ja kokoomuslaiset. Kokoomuslaisten osalta on ristiriitaista se, että heistä verraten harva mainitsi ehdokasvalintaansa ratkaisevasti vaikuttaneeksi tekijäksi ehdokkaansa hyvät valituksi tulemisen mahdollisuudet. (Kts. taulu 10.)

Taulukko 10

Missä määrin seuraavat asiat vaikuttivat ehdokasvalintaasi???

Ehdokkaan poliittinen tausta ja kokemus

	Kaikki %	Sukupuoli		Puoluekanta nyt					Äänesti		Työ- tön %	Äänesti	
		N %	M %	SDP %	KES %	KOK %	VASL %	VIHR %	E %	Vpnä %		M %	N %
Ratkaisevasti	18	19	17	20	18	27	19	9	23	14	15	20	16
Ei lainkaan	18	17	19	13	20	12	17	24	15	20	11	16	20
Ei osaa sanoa	2	2	2	2	2	1	1	3	2	2	3	1	1

Ehdokkaan hyvät mahdollisuudet
päästä eduskuntaan

	Kaikki %	Sukupuoli		Puoluekanta nyt					Äänesti		Työ- tön %	Äänesti	
		N %	M %	SDP %	KES %	KOK %	VASL %	VIHR %	E %	Vpnä %		M %	N %
Ratkaisevasti	15	17	13	21	11	20	14	12	19	13	16	17	4
Ei lainkaan	22	22	21	17	27	17	19	32	20	23	17	21	19
Ei osaa sanoa	2	1	1	1	-	1	0	1	1	2	3	1	13

Ehdokkaan sukupuoli

	Kaikki %	Sukupuoli		Puoluekanta nyt					Äänesti		Työ- tön %	Äänesti	
		N %	M %	SDP %	KES %	KOK %	VASL %	VIHR %	E %	Vpnä %		M %	N %
Ratkaisevasti	15	23	6	16	11	13	13	30	16	14	13	5	32
Ei lainkaan	51	41	61	52	54	55	43	37	51	51	55	68	23
Ei osaa sanoa	1	1	1	0	-	1	0	-	0	1	1	0	0

Taulukossa 10 on esitetty vastaukset kysymykseen, jolla pyrittiin selvittämään ehdokkaan valintaan vaikuttaneita tekijöitä. Tulosten selityskyky vaikuttaa varsin heikolta: 1. Ehdokkaan sukupuoli ei miesten mukaan vaikuttanut yhtään. Kuitenkin 75 prosenttia heistä äänesti miestä. 2. Läpimenomahdollisuudet eivät kovinkaan monelle vaikuttaneet ratkaisevasti. Kuitenkin kaksi kolmesta oli varma hänen läpimenostaan. 3. Verraten harva piti ehdokkaan kokemusta ja taustaa yhdenmukaisena asiana valintaa tehtäessä. Alle 25-vuotiaistakin vain vajaa neljäsosa piti tätä asiaa merkityksellisenä.

Ehdokkaan valintaan vaikuttaneista asioista voitaneen päätellä, että hänen edustamansa puolue on ollut ratkaiseva. Toiseksi merkittävintä on ollut hänen läpimenoensa todennäköisyys. Ehdokkaan sukupuolella ei ole ollut suurta vaikutusta ainakaan naisäänestäjien keskuudessa. Näissä vaaleissa ei ole haluttu kokeilla, vaan on äänestetty varman päälle. (Ehdokkaan EU-kanta vaikutti ratkaisevasti 7 %:n valintaan - KES 11, SDP 3).

8.

Kampanjoinnista

Vaalitilaisuudet:

Vain verraten harva, 9 prosenttia kaikista äänestäneistä, sanoi osallistuneensa vaalitulaisuuksiin. Osuus ylitti 10 prosenttia maaseutukunnissa, Pohjois-Suomessa, vanhojen ja vain kansakoulun käyneiden keskuudessa. Keskustapuoluetta äänestäneistä niihin oli osallistunut 16 prosenttia, maanviljelijöistä joka neljäs, (SDP 10 %, KOK 9 %, VASL 4 %, VIHR 1 %) ennakkoäänestäjät useammin kuin vaalipäivän äänestäjät (11 % / 7 %).

TV:n vaalikeskustelut:

TV:n vaalikeskusteluja sanoi seuranneensa 60 prosenttia kaikista. Niitä seurasivat muita useammin vanhat, maaseudun ja Pohjois-Suomen äänestäjät, vaalipäivänä äänestäneet ja sosialidemokraatit keskimääräistä harvemmin. (56 % ja 58 %)

TV-esiintymisen vaikutus valintaan:

"Vain" kolme prosenttia kaikista sanoi ehdokkaan/ehdokkaiden vaikuttaneen ratkaisevasti ja kahdeksan prosenttia melko paljon puolueen tai ryhmän valintaan. Lähes kaksi kolmesta oli sitä mieltä, ettei se vaikuttanut lainkaan. Tulosten perusteella TV-esiintymisen merkitystä ei voi pitää vähämerkityksellisenä.

Vaikka vain harva sanoi tv:n vaalikeskustelujen vaikuttaneen valintaansa, niin lähes puolet sanoi saaneensa MTV:n vaalikeskusteluista ainakin jonkin verran tietoa valintansa tueksi. (Erittäin paljon 5 %, melko paljon 12 %, jonkin verran 32 %, ei lainkaan 47 %, ei osaa sanoa 5 %). YLE:n vaalikeskustelut arvioitiin suunnilleen samoin. (EP 5, MP 13, JV 29, EL 48, EOS 6).

Taulukko 11

**Minkä puolueen ehdokas/ehdokkaat pärjäsivät
parhaiten television vaalikeskusteluissa**

	Kaikki %	Puoluekanta nyt					Äänesti		Äänesti	
		SDP %	VASL %	KES %	KOK %	Vihreät %	E %	V-pää %	M:stä %	N:stä %
KES	52	40	45	<u>78</u>	56	44	53	52	57	48
KOK	48	38	28	38	<u>78</u>	33	52	43	49	46
NSL	21	11	14	18	26	36	22	20	20	22
VASL	20	18	<u>49</u>	13	20	30	23	17	21	18
SDP	18	<u>40</u>	14	5	14	13	19	17	17	19
VIHR	11	8	17	3	10	<u>46</u>	13	9	10	13
RKP	9	5	6	9	12	11	11	7	8	10
Naisten p.	4	1	3	4	3	10	4	4	3	5
SKL	3	-	2	6	0	6	3	3	3	2
VSL	3	4	6	1	2	2	4	2	4	3
LKP	2	2	4	-	3	5	3	1	2	3
SMP	1	0	2	1	0	2	1	1	1	0
SEL	1	-	2	1	0	3	1	1	1	1
SKP	1	-	3	1	0	-	1	0	1	0
Ei osaa sanoa	21	28	26	11	15	17	17	25	18	25

Parhaiten tv:ssä menestyi keskustapuolue. SDP sai vain 18 prosenttia kaikista maininnoista. SDP:n kannattajista 40 prosenttia piti oman puolueensa tv-esiintymisiä parhaina. Keskustapuolueen tyytyväisyys oman puolueensa esiintymiseen oli muihin verrattuna ylivoimainen.

TV-mainonta:

Lähes kaikki, 88 %, sanoi nähneensä puolueiden tai ehdokkaiden tv-mainoksia. Myös äänestämättä jättäneistä 82 % oli niitä nähnyt. Keskustapuolueen mainoksia oli nähnyt 80 %, SDP:n 76 %, KOK 79 % ja VASL 41 % kaikista.

Eri puolueitten kannattajista muisti nähneensä oman puolueensa tv-mainoksia seuraavat prosenttiosuudet: SDP 79, VASL 44, KES 87 ja KOK 89.

Kaikista äänestäneistä 82 prosenttia oli sitä mieltä, että tv-mainoksilla ei ollut mitään vaikutusta äänestyspäätökseen. Nuoret ja varsinaisena vaalipäivänä äänestäneet olivat muita harvemmin tätä mieltä.

TV-kampanjan kokonaisvaikutuksen arviointia:

Kaikista äänestäneistä 15 prosenttia arvioi oman puolueensa hyötynneen ja neljä prosenttia kärsineen TV-kampanjasta. Kolmannes ei osannut ottaa kantaa kysymykseen ja puolet, 48 prosenttia, piti kampanjaa merkitykseltään mitättömänä.

TV-kampanjan merkitystä korostivat KES:n ja KOK:n äänestäjät, joista 28 prosenttia katsoi puolueensa hyötynneen siitä. SDP:n kannattajista 10 ja VASL:n kannattajistakin vain 14 prosenttia oli samaa mieltä.

Kaikesta kampanjoinnista oltiin sitä mieltä, että se oli enemmän imago, 60 %, kuin asiapainotteista. Keskusta, 28 %, ja kokoomuspuoluetta, 23 %, näkivät kampanjoinnissa enemmän asiaa kuin SDP:n, 15 %, ja VASL:n, 21 % kannattajat.

9.**Vaalien tulosten arviointia:****Taulukko 11 (liite 6)**

Verrattaessa toisiinsa puolueitten kannattajakuntien rakenteita pari viikkoa ennen ja viikko jälkeen vaalien tehtyjen kyselyaineistojen perusteella, nähdään selvä naisten osuuden kasvu kannatusosuuttaan kasvattaneen VASL:n ja ehkä odotettua vähemmän kannatustaan menettäneiden KES:n ja KOK:n kohdalla. On pääteltävissä, että kampanjakauden loppuun saakka äänestämisestään varsin epävarmat naiset aktivoituivat aivan vaalipäivän alla ja äänestivät mainittuja puolueita.

SDP:ssä naisten ja toimihenkilöiden sekä nuorten osuus supistui vaalinalusaikaan verrattuna.

Lisätietoja:

Pekka Tonttila, puh. (90) 7011 827

Äänestätkö/äänestitkö ennakkoon vai varsinaisena vaalipäivänä?
(2 b = 18.-21.2.1995, 3 a = 3.-7.3.1995, 3 b = 24.-28.3.1995)

	Kaikki			Puoluekanta nyt																							
	1995			1995																							
	%			SDP			KES			KOK			VASL			VHRR			NSL			Muut					
	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b			
Ennakkoon	42	38	38	43	39	48	48	46	44	54	46	46	42	36	43	43	50	42	51	60	45	48	38	40			
Vars. vaalipäiv.	46	50	46	53	55	52	45	46	56	38	48	54	40	58	57	46	39	58	37	31	55	48	56	60			
Ei osaa sanoa/ Ei äänestänyt	12	12	16	5	6		7	8		8	6		18	6		11	11		12	9		5	7				

	Suhtautui 1995 %											
	N						M					
	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b
Ennakkoon	41	38	38	43	38	38	43	38	38			
Vars. vaalipäiv.	47	50	46	45	50	47	45	50	47			
Ei osaa sanoa/ei äänestänyt	12	12	17	13	12	15						

Taulukko 3.

Kuinka lähellä olet/olit valitsemaasi puoluetta, kun ajattelet omia
polittisia mielipiteitäsi?
(2 b = 18.-21.2.1995, 3 a = 3.-7.3.1995, 3 b = 24.-28.3.1995)

	Kaikki		Puoluekanta nyt																							
	1995 %		1995 %																							
	SDP			KES			KOK			VASL			VIHR			NSL			Muut							
	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b					
Erittäin lähellä	22	22	19	20	24	21	32	33	26	24	20	20	31	23	28	3	9	5	8	7	16	22	14	16		
Melko lähellä	56	55	55	58	56	56	51	51	54	59	59	59	56	57	53	66	62	65	60	63	50	47	45	48		
Ei kovin/laink.läh.	18	19	20	18	16	19	14	12	17	15	19	17	10	19	18	27	24	24	28	24	24	25	31	29		
Ei osaa sanoa/ ei osannut sanoa	3	4	6	5	4	5	3	3	3	1	2	4	3	1	1	4	5	7	4	7	10	5	9	6		

	Sukupuoli						Äänesti	
	1995						Ennakoon	Vastignä
	N			M				
	2b	3a	3b	2b	3a	3b		
Erittäin lähellä	19	21	18	25	22	20	24	15
Melko lähellä	60	55	55	53	56	55	27	53
Ei kovin/laink.läh.	17	19	20	19	19	21	16	24
Ei osaa sanoa/ ei osannut sanoa	4	5	7	3	3	4	4	7

Taulukko 4

Milloin päätti/päätit lopullisesti, mille puolueelle tai ehdokkaalle annat äänesi?
(2 b = 18.-21.2.1995, 3 a = 3.-7.3.1995, 3 b = 24.-28.3.1995)

Kaikki		Puoluekanta nyt																							
1995 %		1995 %																							
		SDP			KES			KOK			VASL			VIHR			NSL			Muut					
2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b		
Jo viime vuonna	42	34	44	65	57	36	61	51	51	67	47	46	67	53	53	41	26	22	19	11	8	39	26	36	
1-2 kk ennen	10	10	15	11	8	13	12	14	11	12	15	14	12	21	9	11	13	31	29	16	21	13	10	13	
1-2 vk ennen	16	14	13	13	13	9	10	9	11	13	14	13	10	9	13	19	21	17	20	19	26	20	19	20	
Jot. pv ennen	15	23	14	5	14	13	13	18	14	5	19	13	6	10	12	17	30	12	16	37	20	19	27	16	
Samana päiv.	8	11	13	3	6	9	3	5	13	1	5	13	5	5	12	11	9	19	17	16	22	6	13	16	
Ei osaa sanoa, ei osannut sanoa	9	7	1	2	2	0	2	3	1	1	0	1	-	2	1	2	2	-	-	-	3	2	4	-	

	Suhteutot						Ikäryhmä											
	1995 %						1995 %											
	N			M			-24 v.			-35 v.			-49 v.			-50 v.		
Jo viime vuonna	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b	2b	3a	3b
1-2 kk ennen	38	30	41	46	38	47	26	18	20	27	23	31	40	34	44	56	47	58
1-2 vk ennen	10	10	16	9	10	13	8	9	12	9	9	20	12	11	14	9	10	13
Jotit. pv ennen	17	16	14	15	12	11	21	13	18	18	16	15	18	15	13	12	12	10
Samana päiv.	19	25	15	12	21	12	18	38	25	22	30	13	16	23	14	10	14	10
Ei osaa sanoa, ei osannut sanoa	8	11	13	8	12	14	10	11	24	12	13	20	6	12	15	7	10	6
	9	8	1	9	7	2	16	11	1	12	8	1	8	6	1	6	7	1

Puolueen valintaan vaikuttaneita tekijöitä

3a=3.-7.3.1995; 3b=24.-28.3.1995

vaikutti paljon ei lainkaan		Puoluekanta nyt																Sukupuoli				Äänesti	
		Kaikki %		SDP %		KES %		KOK %		VASL %		VIHR %		NSL %		Muut %		N %		M %		En- nak- %	Vaa- li- pää %
		3a	3b	3a	3b	3a	3b	3a	3b	3a	3b	3a	3b	3a	3b	3a	3b	3a	3b	3a	3b		
Puolueen aatteellinen linja	P E	34 4	31 8	25 6	31 7	39 2	37 9	33 2	32 5	42 7	29 11	38 2	30 5	32 -	28 1	39 4	44 15	35 4	33 4			37 6	27 9
Puolue huolehtii minun ase- niäni olevien eduista	P E	34 5	32 7	43 3	44 3	34 6	33 9	26 6	20 5	56 5	49 -	11 8	16 13	28 10	24 10	35 5	34 12	34 6	34 5			36 5	29 8
että politiikka muuttuisi	P E	33 15	28 16	45 8	42 9	15 33	11 35	13 24	9 22	55 9	46 3	35 1	34 4	57 3	64 3	47 8	49 4	31 16	36 14			32 15	24 17
että maan talous saataisiin tuntoon	P E	32 8		34 6		43 5		40 5		29 14		10 18		28 7		20 13		29 9	36 7				
että työttömyys vähentyisi	P E	30 6		44 3		30 5		19 5		71 4		10 11		17 14		15 13		29 6	31 6				
Ennenkin äänestänyt seuraa	P E	29 21	26 27	28 18	28 21	36 10	36 18	43 7	34 17	37 18	26 24	8 27	13 34	- 84	- 98	18 45	12 53	31 22	26 21			31 22	22 31
että valtionvelka saataisiin alain	P E	27 9		17 9		36 5		44 5		30 17		5 16		29 6		24 14		26 12	29 7				
Uusi ehdokas/ehdokkaista	P E	27 11	44 5	26 12	41 6	41 5	56 4	43 9	45 3	8 21	48 -	5 21	49 2	5 34	32 13	23 17	38 19	27 9	28 13			44 4	44 6
että väärinkäytökset vä- hentyisivät	P E	27 12	27 11	30 10	31 11	24 14	22 15	10 20	15 10	57 7	42 2	22 7	28 7	27 10	20 20	40 9	55 3	28 12	26 12			34 9	20 12
että sosiaalinen tasa-arvo edistyi	P E	26 16	25 15	40 5	46 6	17 19	12 20	7 30	6 24	71 8	47 2	20 13	24 9	7 34	11 30	29 12	38 12	28 14	24 17			29 14	22 15
että tuloveroa voitaisiin alentaa	P E	25 13		35 9		17 14		28 10		50 9		10 19		25 14		15 19		23 14	28 11				
että julkiset menot saatai- n kuriin	P E	25 13		18 15		37 7		43 2		12 32		10 24		22 9		16 17		24 16	27 9				
ehdossa lukuisia päteviä henkilöitä	P E	24 10		20 12		41 4		28 7		18 19		11 12		16 16		16 14		22 10	25 10				
että sosiaali- ja työttö- nyysturvaa ei leikattaisi	P E	24 22		39 9		16 24		7 38		67 4		8 22		5 56		23 21		26 18	22 2				
luottamukseni nykyistä hallitusta	P E	22 44	18 49	36 18	36 23	4 75	2 91	65 72	7 66	54 20	38 11	12 37	12 34	24 21	14 49	33 35	29 35	20 45	24 43			21 48	16 49
että ympäristöä ja luontoa suojeltaisiin	P E	19 16		8 21		21 11		11 19		12 14		81 -		15 31		12 19		24 14	14 19				
Puolueella on hyvä puheen- johtaja	P E	19 22	25 23	11 30	12 32	42 5	49 14	21 17	33 10	29 22	35 16	3 31	7 39	12 24	29 10	10 30	17 35	17 24	21 20			30 21	21 24
Puolueen linja EU-kysymy- ksessä	P E	18 88		14 29		12 36		34 9		22 43		2 44		7 36		25 27		16 32	20 25				
Puolueen johtajien julkinen käyttäytyminen	P E	17 16	15 22	9 24	9 35	34 5	30 12	20 10	18 8	21 26	16 24	8 15	8 27	13 19	19 9	11 22	8 39	18 18	15 14			16 22	15 23
että yksilön ja yksilöllisyyden arvo voimistuisi	P E	16 22	17 14	10 30	16 18	14 20	16 14	20 17	17 9	23 29	17 23	20 22	16 14	13 22	24 9	24 14	38 11	17 21	16 23			20 14	15 14
että miesten ja naisten tasa-arvo edistyi	P E	15 28		13 25		12 32		9 34		39 17		14 20		4 40		23 22		20 23	10 34				
perintö	P E	14 37	13 40	12 42	12 41	25 15	28 25	24 25	15 34	8 37	7 47	- 75	1 76	- 49	2 60	7 45	7 46	16 39	13 35			17 36	10 44
Eläin- ja markkinahenki- tyksen lisäämiseksi	P E	12 34	8 38	8 34	9 39	14 29	7 34	22 15	11 21	8 57	3 58	8 64	6 65	22 29	20 25	6 44	8 55	9 40	15 29			10 38	8 38
luottamukseni markkina- toimintaan	P E	12 36	12 32	15 27	15 23	6 38	7 28	4 56	4 56	34 11	30 9	16 23	17 24	3 58	1 62	16 36	19 25	11 34	13 38			14 31	9 33
luottamukseni Ahon ny- kyiseen hallitukseen	P E	10 58	9 64	2 85	2 86	31 17	41 15	11 31	4 61	4 87	2 88	1 82	- 76	- 75	- 86	6 66	1 84	9 59	10 57			11 66	8 63
muu syy	P E	9 32		5 35		9 28		9 34		12 30		8 34		2 39		15 23		7 31	10 32				
työllisyyden ja hen- kilöllisyyden lisäämiseksi	P E	7 53		2 69		15 37		8 39		4 82		2 71		- 53		14 39		9 52	5 55				

3a=3.-7.3.1995; 3b=24.-28.3.1995

Eritt. = erittäin tärkeä Ei l. = ei lainkaan tärkeä		Kaikki		Puoluekanta myt												Sukupuoli				Äänesti					
		1994 %	1995 %	1995 %												1995 %		1995 %							
		3a	3b	SDP	KES	KOK	VASL	VHMR	NSL	Muut	N	M	Enn	Vpvä											
1.	Suomen talous	Enitt. Ei l.	37 6	45 1	49 1	42 1	47 1	47 1	56 1	62 2	56 2	47 3	40 -	35 -	40 4	75 -	47 -	48 2	47 2	40 2	47 1	50 1	52 1	56 1	44 2
2.	Sosiaaliturva	Enitt. Ei l.	28 9	44 2	44 2	56 0	61 1	38 -	30 13	33 4	25 2	66 -	72 1	45 -	44 2	27 3	29 9	55 -	48 4	50 1	49 1	38 2	38 3	46 1	42 2
3.	Verotus	Enitt. Ei l.	27 10	40 2	47 2	46 2	56 2	29 2	38 13	42 2	47 2	49 5	57 1	22 3	34 3	56 -	52 -	45 1	37 4	38 2	46 2	43 2	49 3	48 2	46 3
4.	Työttömyysturva	Enitt. Ei l.	26 12	39 3	36 4	50 3	49 1	33 1	29 3	25 4	20 6	69 2	61 1	33 5	37 6	24 2	18 9	42 -	35 4	43 3	40 2	35 3	33 5	38 3	35 4
5.	Terveysturva	Enitt. Ei l.	40 4	32 2	31 3	40 3	37 1	30 0	25 2	22 3	19 5	40 3	51 2	35 2	30 2	30 5	15 14	36 -	27 6	38 1	35 1	26 3	26 5	33 2	29 4
6.	Eläketurva	Enitt. Ei l.	30 5	32 7	33 8	44 6	40 4	28 4	27 9	28 9	25 10	55 3	45 3	15 12	25 11	29 9	13 30	41 5	- -	33 7	34 7	32 7	32 10	40 5	27 11
7.	Julkisen sektorin säästötoimet	Enitt. Ei l.	15 12	29 3	29 4	25 2	23 3	31 3	30 5	37 2	37 3	32 3	27 2	25 6	23 5	42 1	30 2	25 1	- -	29 3	29 3	29 3	30 5	25 3	27 5
8.	Koulutus	Enitt. Ei l.	31 11	27 5	27 6	32 6	26 6	26 2	24 3	21 5	30 7	31 5	34 3	37 5	36 5	37 6	19 10	25 1	15 8	29 3	30 4	24 6	25 8	27 9	28 7
9.	Ympäristönsuojelut	Enitt. Ei l.	12 13	18 8	18 8	13 8	9 9	12 10	16 10	13 9	12 10	20 8	22 3	65 1	65 1	20 10	12 12	17 7	17 11	22 6	22 5	14 11	14 12	19 9	17 7
10.	Maatalouskysymykset	Enitt. Ei l.	11 22	18 19	20 21	16 27	15 22	36 6	38 8	11 22	14 22	23 18	17 24	16 32	13 27	13 28	15 33	17 17	14 20	16 21	17 22	18 19	17 13	22 20	18 15
11.	Ydinvoima ja energia	Enitt. Ei l.	21 14	18 9	16 11	16 16	13 8	15 8	14 14	23 7	18 8	11 11	15 15	40 5	43 6	14 14	13 10	17 8	12 18	16 9	17 10	17 12	19 13	21 14	16 12
12.	Turvallisuus- ja puolestuspolitiikka	Enitt. Ei l.	26 6	17 13	18 13	16 17	12 10	18 7	22 28	22 12	26 8	12 29	12 23	22 16	18 24	15 20	4 49	18 11	11 36	16 10	18 8	14 11	16 12	13 33	13 32
13.	Ulkopolitiikka	Enitt. Ei l.	36 4	15 10	17 10	16 12	12 33	17 7	11 38	21 7	9 37	13 21	16 8	14 22	18 21	18 7	20 6	10 17	10 19	12 15	12 15	16 11	15 15	11 11	12 13
14.	Yhtystötoiminnan tukeminen	Enitt. Ei l.	13 15	14 14	13 13	11 19	9 8	16 8	6 6	8 4	5 5	19 4	16 9	14 15	12 16	7 19	9 9	13 9	6 18	13 11	13 13	10 10	15 15	9 14	10 14
15.	Asuntopolitiikka	Enitt. Ei l.	16 14	12 11	10 14	14 13	9 9	20 5	23 11	6 35	8 37	10 19	21 10	15 25	16 16	14 14	9 21	12 17	12 13	9 30	8 8	11 11	8 7	36 8	35 8
16.	Aluepolitiikka	Enitt. Ei l.	18 10	10 15	13 15	8 15	6 5	11 5	11 5	16 5	20 6	7 7	10 10	15 26	12 22	6 42	3 38	11 24	12 40	9 30	8 30	11 33	7 41	13 36	13 35
17.	Pakolaiskysymys	Enitt. Ei l.	7 24	10 32	8 35	8 37	5 41	38 10	5 11	9 34	6 35	7 33	10 19	15 25	16 22	14 47	9 49	12 8	12 36	16 24	19 22	5 41	7 43	13 33	13 32
18.	Naisten ja miesten tasa-arvo	Enitt. Ei l.	25 11	32 11	32 13	33 11	12 33	10 35	38 38	7 38	9 37	14 24	16 25	22 20	24 18	5 47	4 49	8 33	11 36	16 24	19 22	5 41	7 43	13 33	13 32
19.	Työllisyys	Enitt. Ei l.	51 2	51 2	66 0	66 0	13 13	13 13	43 16	43 16	78 78	4 4	4 4	20 20	32 32	20 20	21 21	46 21	46 21	53 2	53 2	49 4	47 3	47 3	47 3

(s/g/2)

(s/g2)

KANSANEDUSTAJAIN VAALIT 1995

**SDP:n
puoluetoimiston
vaalivalmistelut**

3.5.1995

SISÄLLYSLUETTELO

1. Ehdokkaiden asettaminen	1
1.1. Jäsenäänestys	1
1.2. Eduskuntavaalien ehdokasasettelussa tapahtuneet muutokset jäsenäänestyksen jälkeen	1
2. Puoluetöimiston tuottama aineisto	2
2.1. Tavoiteohjelma ja taustamuistiot	2
2.2. Ilmoittelu ja ilmoitteluaineisto	3
2.3. Muu aineisto	4
3. TV:n ja radion vaaliohjelmat ja SDP:n edustus	5
3.1. Radio Suomi klo 14.50-15.00 SDP:n edustajan valtakunnallinen tentti sekä SDP:n edustajat (kaksi) vaalipiirikohtaisissa lähetyksissä ja heidän varaesiintyjänsä	5
3.2. TV:n vaalikeskustelut	6
4. Vaalivaltiopäivät 28.-29.1.1995	8
5. Muut tilaisuudet	9
6. Ehdokas- ja vaalityöntekijäkoulutus	9
7. Vaalikeskustelun hallitsevat aiheet	10
8. Naisten vaalityö	11
8.1. Valmistautuminen vaaleihin	11
8.2. Ehdokkaiden koulutus	11
8.3. Vaalimateriaali ja tausta-aineistot	12
MUUTOKSET PIIRIEN EHDOKASLISTOIHIN	13
Muutoksia piirikokouksissa kieltäytymisten vuoksi	13
Muutoksia piirikokouksen päätöksellä	13
Muutoksia piirihallituksen päätöksellä	13

Liite 1 Ehdokaspostitusta

Liite 2 Taustamuistioluettelo

KANSANEDUSTAJAIN VAALIT 1995

SDP:n puolue toimiston vaalivalmistelut

1. Ehdokkaiden asettaminen

Puoluevaltuusto suositteli kevätkokouksessaan 1994 puolueosastoille, että jo keväällä ryhdytään toimenpiteisiin eduskuntavaaliehdokkaiden kartoittamiseksi. Puoluevaltuusto katsoi, että ehdokkaista tulee olla noin puolet naisia ja puolet miehiä. Valtuusto edellytti, että jokaisessa piirissä tulee olla vähintään yksi alle 30 vuotias ehdokas. Mikäli ehdollepano ei jäsenäänestyksen jälkeen vastaa näitä tavoitteita, tulee puoluepiirien sääntöjen mukaisella tavalla täydentää ehdokaslistaa, todettiin puoluevaltuuston päätöksessä.

Ehdokasasettelu puolueäänestystä varten oli aktiivista. Lähes jokaisessa piirissä tehtiin uudet ennätykset ehdokkaiden määrässä. Kokonaisuudessaan ehdokkaita oli 570. Ehdokasjoukolle oli tyypillistä monipuolisuus. Nuoria oli ehdolla yli 50 ja naisten osuus oli 39,8 %.

1.1. Jäsenäänestys

Jäsenäänestystä edelsivät normaalia aktiivisemmat ehdokkaiden vaalikampanjat. Käytettiin suoramarkkinointia piireistä ostetuilla osoitteilla, ilmoitettiin lehdissä ja järjestettiin tilaisuuksia. Myös julkisuudessa seurattiin ehdokasasetteluamme tarkkaan.

Jäsenäänestys ehdokkaista järjestettiin lokakuussa, paitsi Pirkanmaalla, jossa se pidettiin kuukautta aiemmin. Äänestysaktiivisuus koko maassa oli 64,33 %. Jäsenäänestyksessä valittiin puolueen listoille 125 (54,11 %) miestä ja 106 (45,89 %) naista. Nuoria, korkeintaan 30 vuotiaita ehdokkaina oli 24.

1.2. Eduskuntavaalien ehdokasasettelussa tapahtuneet muutokset jäsenäänestyksen jälkeen

Piirikokouksissa jäsenäänestyksessä syntyneet ehdokaslistat muuttuivat vain muutamassa tapauksessa. Helsingin, Lapin, Turun eteläisen ja Turun pohjoisen, Hämeen pohjoisen sekä Pohjois-Karjalan vaalipiireissä nousi kieltäytyneen ehdokkaan sijalle toinen puolueäänestyksessä ehdolla ollut henkilö, Oulussa puolestaan kieltäytyneen tilalle nostettiin ehdokas samalta alueelta, vaikka tämä ei ollutkaan ollut mukana puolueäänestyksessä. Vaasan vaalipiirissä poistettiin listalta kaksi henkilöä ja heidät korvattiin kahdella muulla maantieteellisen tasapainon saavuttamiseksi. Mikkelin vaalipiirissä yksi ehdokas on kieltäytynyt piirikokouksen jälkeen ja hänen tilalleen ehdokkaaksi

nousi jäsenäänestyksessä ensimmäiselle varasijalle jäänyt henkilö.

Uudellamaalla piirihallitus käytti piirikokouksen valtuuttamana sille säännöissä annettua oikeutta muuttaa ehdollepanoa. Piirihallitus totesi alueellisen edustavuuden olevan se säännöissä mainittu erityisen painava syy, jonka nojalla muutettiin ehdollepanoa sen jälkeen, kun yksi ehdokkaiksi valituista oli kieltäytynyt. Puoluehallitus antoi muutokselle säännöissä vaaditun luvan, kun se sai selvityksen siitä, että listalta poistettua oli sääntöjen edellyttämällä tavalla kuultu ja kun vielä kävi ilmi, että ratkaisuun piirihallituksessa oli päädytty yksimielisesti.

2. Puoluetöimiston tuottama aineisto

2.1. Tavoiteohjelma ja taustamuistiot

Puoluevaltuusto päätti 24.11.1994 eduskuntavaalikauden tavoitteista kannanotossaan Uuden vastuun aika. Laajaan jakeluun painettuun julkaisuun sisältyi myös valtuuston hyväksymä "sitoumus" ja SDP:n talospoliittisen työryhmän 16.11. valmistama talouspoliittinen keskusteluaineisto.

Sosialidemokraatit esittelivät kesäkuussa 1992 talouspoliittisen linjanvetonsa. Syyskuussa 1992, 1993 ja 1994 sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä julkisti budjettivaihtoehtonsa. Vuoden 1994 linjaus oli otsikoitu: Työn puolesta. SDP:n puoluevaltuusto teki talvella 1994 työllisyysaloitteen. Sitä täydensi puoluehallituksen maan hallitukselle toimittama, tasavallan presidentin työllisyistyöryhmän esitystä koskeva kannnaotto "Työttömyys ei siedä viivytelyä". Kaksi viikkoa ennen vaaleja Uuden vastuun aikaa täsmennettiin 8.3.1995 puoluevaltuuston kannanotolla Vaalien pääasia: Ihmisille työtä!

Eduskuntavaalityökansio jaettiin vaalityötä tukevine tietopaketteineen ehdokkaille ja vaalityöntekijöille (uutiskirjekelu) jo ennen puoluevaltuuston kokousta, marraskuun 1994 puolivälissä. Kansioon toimitettiin täydennysaineistoa heti puoluevaltuuston jälkeen ja koko vaalikampanjan ajan kaikkiaan kymmenkunta kertaa (Liite 1). Uuden vastuun aika-ohjelmasta valmisteltiin myös tiivistelmiä ja lennäkkiluonteisia perusteluaineistoja "katekismuksia" kuukautta ennen vaaleja. Samaan aikaan sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä valmisti laajaan kansalaisjakeluun tarkoitetun esitteen "Suomi uuteen aikaan". Ehdokkaat ja vaalityöntekijät saivat vielä vaalinalusviikolla työministeriön työllisyystietoja koskevan taustamuistion. Liitteenä 2 on luettelo toimitetusta materiaalista.

Työryhmät ja niiden jäsenet valmistivat aineistoja, joiden pohjalta sekä vaaliohjelmat että muu aineisto työstettiin puoluetöimistössä. Vaaliohjelma pai-

nettiin, muu aineisto monistettiin puolueoimistossa ja piiritoimistoissa. Työryhmien raporttien pohjalta valmistettiin myös koulutuskäyttöön tarkoitettu Nousukausi-keskusteluaineisto.

Puolueiden yhteistä mielipidetiedustelua teettävät puolueet saivat käyttöönsä päättyneen eduskuntavaalikauden eri vaaleista (kunnallis-, presidentin- ja eduskuntavaaleista, myös EU-kansanäänestyksestä) tehtyjen seurantalutkimusten tietokonetaulukot. Niissä selvitettiin lähinnä vaalikäyttäytymiseen vaikuttavia imagoja ja mainontaa. Tutkimukset kuuluivat osana Suomen Akatemian rahoittamaa vaalitutkimussarjaa. Eduskuntavaalien tutkimussarjan tiedustelut tehtiin Suomen Gallupin gallupkanavaperheiden äänestysikäisille jäsenille viikonvaihteessa 18.-21.2 ja 3.-7.3. ja jälkitutkimus 24.-28.3.1995. Tuloksia voitiin verrata kolmen puolueen 3.-7.2.1995 teettämän yhteistutkimuksen aineistoon. Asiantuntijamme Pekka Tonttilan tekemien raporttien pohjalta voitiin saada vaalikampanjan etenemisestä ajan tasalla olevaa tietoa puoluejohdon käyttöön.

2.2. Ilmoittelu ja ilmoitteluaineisto

Puoluejärjestöjen ja ehdokkaiden käyttöön tuotettiin piirijärjestöjen välityksellä levitettäväksi leikearkkeja, joissa oli puoluevaltuuston kokouksen yhteydessä esitellyn ruusun eri kokoisia kuvia sekä SDP ja sosialidemokratia-sanoja.

Lehti-ilmoittelua varten tuotettiin kolme eri mainospohjaa, jotka laadittiin niin, että niitä saattoi muunnella eri kokoisiksi.

Puolue tuotti kolme tv-mainosta, kukin pituudeltaan 23 sekuntia. Niille ostettiin yhteensä 45 toistoaikaa 22.2.-18.3. välisenä aikana. TV-mainonnan huomioarvosta tehtiin erillinen tutkimus.

Tuotettiin 12 radiomainosta, joista puolet miesäänillä ja puolet naisäänillä. Niiden keskipituus oli noin 25 sekuntia. Niitä lähetettiin 18 asemalla kullakin 15-60 toistoa. Lisäksi tuotettiin lyhyitä radiojinglejä puolueen äänilogoina. Ne lähetettiin kaikille radioasemille vapaaseen käyttöön ehdokkaiden ja puoluejärjestöjen vaalimainontaan liitettäväksi.

Lehti-ilmoittelu oli erittäin vähäistä. Aikakausilehti-ilmoittelua ei ollut muual- la kuin ammattiyhdistysliikkeen lehdissä. Niissäkin se saatettiin toteuttaa kustannuksitta tai erittäin huokeaan hintaan. Ilmoituksia julkaisivat mm. KTV, Rakennusliitto, Puuliitto, Kemian liitto, Teknisten liitto ja Paperiliitto lehdissä. Ostettuja lehti-ilmoituksia julkaistiin Ilta-Sanomissa viisi kertaa 1/1 sivun ilmoituksena viitenä peräkkäisenä vaaleja edeltävänä lauantaina. Vii-

meisenä lauantaina ennen vaaleja julkaistiin Helsingin Sanomissa, Turun Sanomissa ja Aamulehdessä 1x1500 mm suuruinen silakkailmoitus. Myös City-lehdessä ja Ruotsin suomalainen -lehdessä julkaistiin ilmoitus. Näiden lisäksi julkaistiin 5-6 pienikokoista kannatusilmoitusta sellaisissa painotuotteissa, joissa ilmoituksen poisjättäminen olisi herättänyt liian kiusallista huomiota.

Eduskuntaryhmä toteutti verraten laajamittaisen lehti-ilmoittelun julkaisemalla kaksi kertaa maakuntien ykköslehdissä noin 1000 millimetrin ilmoituksen tammikuun lopulla ja helmikuun alussa ennen ehdokkaiden numeroiden selviämistä.

2.3. Muu aineisto

Mainostoimisto Bonare, joka vastasi myös lehtimainonnan suunnittelusta ja toteutuksesta, suunnitteli myös yleisjulisteen ja useille piireille ehdokasjulisteen malli. Yleisjulisteen aiheen selvittämiseksi pyrittiin toimeenpanemaan Vaalivaltiopäivien yhteydessä julisteluonnoskilpailu. Eräät taidealan oppilaitokset olivat luvanneet oppilastoita, samoin oli luvassa luonnoksia mainostoimistoista. Lopulta oppilastyöt jäivät saamatta ja esillä oli vain joitakin mainostoimiston laatimia luonnoksia. Luonnokset eivät saaneet innostunutta vastaanottoa. Toteutettu juliste poikkesi huomattavasti luonnoksista ja sai verraten hyvän vastaanoton. Julistetta painettiin 20 000 kappaletta suomen- ja 2 500 kappaletta ruotsinkielisenä.

Puoluetoimisto tilasi yhteensä 60.000 ilmapalloa, joihin oli painettu puolueen ruusutunnus ja kirjaimet SDP. Piirit ja muut tilaisuuksien järjestäjät vastasivat ilmapallojen täyttämisestä aiheutuneista kuluista. Ilmapallojen jako sai verraten hyvän vastaanoton, erityisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolella niillä olisi ollut huomattavan paljon laajempaakin käyttöä.

Puoluetoimisto neuvotteli Silja Linen kanssa sopimuksen, jonka mukaan ehdokkaille saatettiin lähettää 2x2 -lahjakorttia, jotka oikeuttivat Tukholman risteilyyn Helsingistä ja Turusta. Saatekirjeessä kehoitettiin ehdokkaita käyttämään esimerkiksi palkintona arpajaisissa tai huutokaupoissa.

Ehdokastietopalvelu oli Telen TeleSammon sivulla "Puolueinfo 1995". Palvelun toteutti M2 Meklarit. SDP:n ehdokkaista 29 lähetti omat tietonsa ihmisten käytettäväksi. Lopuista 202 ehdokkaasta oli verkossa vain perustiedot ts. ehdokasnumero, ammatti, nimi, ikä ja kotikunta. Puolueinfoa käytettiin yhteensä 3621 kertaa. Sen yhteydessä olleesta kyselystä käy selville, että samaa ehdokasta kuin viime vaaleissakin aikoi äänestää 4,3 %, eri ehdokasta 56,6 % ja

Ei-osaa sanoa -vastauksia oli 39,1 %. Palvelu vaikutti äänestyspäätökseen 43,5 %:lla, ei vaikuttanut 26,1 %:lla ja 30,4 % ei osannut vastata tähän.

3. TV:n ja radion vaaliohjelmat ja SDP:n edustus

3.1. *Radio Suomi klo 14.50-15.00 SDP:n edustajan valtakunnallinen tentti sekä SDP:n edustajat (kaksi) vaalipiirikohtaisissa lähetyksissä ja heidän varaesiintyjänsä*

Valtakunnallinen	Antti Kalliomäki
Helsinki	Tarja Halonen Arto Bryggare (Osku Pajamäki)
Uusimaa	Tarja Kautto, Vantaa Matti Saarinen, Lohja (Hanne Aho, Sipoo)
Kymi	Sinikka Mönkäre, Imatra Jarmo Vesa, Kotka (Valto Koski, Kuusankoski)
Pirkanmaa	Arja Ojala, Tampere Jukka Gustafsson, Tampere (Reino Ojala, Nokia)
Etelä-Häme	Tarja Filatov, Hämeenlinna Jouko Skinnari, Lahti (Tapio Luttinen, Lahti)
Varsinais-Suomi	Jarmo Rosenlöf, Turku Anja Savolainen, Uusikaupunki) (Jorma Hellsten, Turku)
Satakunta	Juha Nummela, Säskylä Pirkko Peltomo, Pori (Mikko Elo, Pori)
Keski-Suomi	Iris Hacklin, Jämsä Reijo Laitinen, Jyväskylä (Marja-Leena Viljamaa, Jyväskylä)

Vaasa	Seppo Tyni, Pietarsaari Marjatta Vehkaoja, Vaasa (Raimo Rauhala, Vaasa)
Mikkeli	Kyllikki Muttilainen, Mikkeli Janne Viitamies, Mikkeli (Raimo Mähönen, Pieksämäki)
Pohjois-Karjala	Matti Puhakka, Joensuu Kerttu Törnqvist, Lieksa (Aaro Heikkilä, Joensuu)
Kuopio	Jorma Kukkonen, Kuopio Irja Ruonala, Kuopio (Tuula Riikonen, Siilinjärvi)
Oulu	Tellervo Huotari, Kajaani Tapio Karjalainen, Oulu (Aarno von Bell, Kajaani)
Lappi	Seppo Nordström, Rovaniemi Maija Rask, Kemi (Johanna Ojala, Muonio)

3.2. TV:n vaalikeskustelut

- 8.2. TV-1:n vaalikeskustelu klo 22.00-23.00 ja 23.15-00.15) - puolerekisteriin merkittyjen ja ehdokkaita asettaneiden puolueiden edustajat (1 henkilö)

SDP:stä 1. varapuheenjohtaja Antero Kekkonen

- 10.2. MTV:n vaalikeskustelu klo 21.00 alkaen
- eduskuntapuolueiden puheenjohtajat

SDP:stä puheenjohtaja Paavo Lipponen

- 14.2. TV-1, puheenjohtajien tasa-arvokeskustelu klo 14.00-15.00
- järjestäjänä Tasa-arvoasiain neuvottelukunta

SDP:stä puheenjohtaja Paavo Lipponen

- 15.2. MTV:n vaalikeskustelu klo 22.30 alkaen
- eduskunnan ulkopuolisten puolueiden vaalikeskustelu

- 22.2. TV-1, Maakunnallinen yleisötilaisuus Tampereella klo 21.05. alkaen
- mukana 2 hallituspuolueiden, 2 oppositiopuolueiden ja 2 eduskunnan ulkopuolella olevien puolueiden edustajaa (Keskusta, Kokoomus, SDP, Vasemmistoliitto, Naisten Puolue, Vapaan Suomen Liitto)

SDP:stä puoluevaltuuston puheenjohtaja Pertti Paasio

- 27.2. TV-1/A-studio Eduskunnassa olevien puolueiden vaalitentit klo 19.30-20.30
- Liberaalinen Kansanpuolue
- Ruotsalainen Kansanpuolue

SDP:stä liberaaleja tenttaamassa Arja Alho, Reijo Laitinen, Juha Nummela ja Pia Viitanen

- 28.2. TV-1/A-studio Eduskunnassa olevien puolueiden vaalitentit klo 19.30-20.30
- Suomen Kristillinen Liitto
- Suomen Keskusta

SDP:stä keskustaa tenttaamassa Susanna Huovinen, Tapio Karjalainen, Leena Luhtanen ja Kari Rajamäki

- 1.3. TV-1/A-studio Eduskunnassa olevien puolueiden vaalitentit klo 19.30-20.30
- Vihreä Liitto
- Vasemmistoliitto

- 2.3. TV-1/A-studio Eduskunnassa olevien puolueiden vaalitentit klo 19.30-20.30
- Suomen Maaseudun Puolue
- Kansallinen Kokoomus

SDP:stä kokoomusta tenttaamassa Tarja Filatov, Sinikka Hurskainen, Matti Louekoski ja Helmi Nuorgam

- 2.3. Riksradio klo 16.00-17.00
- puheenjohtaja Lipposen haastattelu + kuuntelijoiden kysymyksiä

- 3.3. TV-1/A-studio Eduskunnassa olevien puolueiden vaalitentit klo 19.30-20.30

SDP: edustajina 2. varapuheenjohtaja Liisa Jaakonsaari ja eduskuntaryhmän puheenjohtaja Antti Kalliomäki
tenttaajina Nuorsuomalaiset, Vapaan Suomen Liitto, Naisten puolue

- 5.3. MTV:n kolme erää eduskuntavaaleista klo 20.30 alkaen
- ensimmäinen erä: Lipponen-Niinistö + avustajat

Lipposen avustajina Fradrik Almqvist, Johannes Koskinen, Matti Louekoski, Arja Ojala, Sari Paajanen ja Marjatta Vehkaoja

- 8.3. MTV:n kolme erää eduskuntavaaleista klo 20.30 alkaen
- toinen erä: Niinistö-Aho

- 13.3. MTV:n kolme erää eduskuntavaaleista klo 19.30 alkaen
- kolmas erä: Aho-Lipponen + avustajat

Lipposen avustajina Jouni Backman, Tarja Halonen, Jouni Koiso-Kanttila, Tiina Nurmi, Irja Ruonala ja Antti Vuolanne

- 13.3. FST/OBS TV-2 partiledardebatt klo 21.35
- tekstitys suomeksi (nauhoitettiin aamulla)

SDP:stä puheenjohtaja Paavo Lipponen

- 16.3. TV-1, Suuri vaalikeskustelu klo 19.30 alkaen

SDP:stä puheenjohtaja Paavo Lipponen

- 17.3. MTV:n suuri vaalikeskustelu klo 21.00 alkaen

SDP:stä puheenjohtaja Paavo Lipponen

4. Vaalivaltiopäivät 28.-29.1.1995

Puolueen vaalikanpanjan käynnistystilaisuudeksi suunniteltiin Vaalivaltiopäivät -niminen tapahtuma, joka päätettiin järjestää Marina-Congres-centerissä, Helsingissä. Tapahtumaan asetettiin tavoitteeksi 800 osanottajan määrä. Ohjelma suunniteltiin sellaiseksi, että se olisi vierailevien puhujien ja alustajien varassa toisen päivän iltapäivään saakka, jolloin ohjelmassa oli puolueen puheenjohtajan puhe.

Hyvin pian kävi ilmi, että piireissä oli vaikeuksia niille laadittujen osanotto-kiintiöiden täyttämisessä. Syynä oli ennenmuuta rahapula, joka vaivasi vaalityöhönsä valmistautuvia ehdokkaita ja vapaaehtoisia työntekijöitä. Pikkuhiljaa innostus kuitenkin lisääntyi siten, että päiville osallistui yli 700 puolueen jäsentä.

Ennen vaalivaltiopäiviä oli tiedotusvälineissä muutaman viikon kestänyt keskustelu siitä, että SDP:n puheenjohtaja ei näy riittävästi julkisuudessa.

Puheenjohtajan puheeseen kohdistuikin suuria odotuksia, joka näkyi mm. lehdistön runsaana paikallaolona. Puhe oli menestys. Se synnytti yli vaalikampanjan eläneen vertauksen hitaasti puhuvasta Mooseksesta.

Vierailevien luennoitsijoiden käyttö osoittautui oikeaksi valinnaksi. Näkökulmista löytyi tuoreutta ja ne kiinnostivat kuulijoita sekä tiedotusvälineitä.

Puoluetoimistossa vaalivaltiopäivien tekemistä varten muodostettiin projektiryhmä, joka vastasi käytännön järjestelyistä. Kiitosta järjestelyistä saatiinkin, moitteita ei juurikaan.

5. Muut tilaisuudet

Vaalikampanjan aikana järjestettiin tavan mukaan runsaasti vaalitilaisuuksia. Niiden määrä on ollut kuitenkin vähenemään päin, eikä syyttä. Sisätilaisuudet vetivät paikalle väkeä vain silloin, kun puoluejohto oli paikalla. Muutoin onnistuneimmat tapahtumat olivat ulkoilmatilaisuuksia, tori- tai ostoskeskustempauksia.

Ehdokkaiden välisiä väittelyjä järjestettiin enemmän kuin ennen. Tähän vaikuttaa varmasti se, että usean puolueen ehdokkaiden yhteistilaisuus vetää paremmin yleisöä ja saa paremmin tilaa paikallislehdissä kuin yksin järjestetty.

Puolue ei järjestänyt koko vaalikampanjan aikana yhtään lehdistötilaisuutta, joka olisi varta vasten järjestetty sitä varten, että kerrottaisiin puolueen politiikasta. Lehdistötilaisuudet syntyivät itsestään maakunnissa puoluejohdon vierailujen yhteydessä.

Yksi valtakunnallinen lehdistötilaisuus järjestettiin vaalityön esittelyn merkeissä. Sen uutisointi keskittyi kuitenkin poliittisiin kysymyksiin, kuten vaaliohjelman konkretisointitarpeeseen.

6. Ehdokas- ja vaalityöntekijäkoulutus

Kunnallisvaalien yhteydessä alkanutta nuorten ehdokkaiksi ajateltavien henkilöiden koulutusta jatkettiin myös 1994 aikana. Koulutettavia oli aluksi 57 ja jäsenäänestyksen jälkeen noin 20. Kursseja oli kolme.

Voionmaan Opiston kanssa toimeenpantiin ehdokaskoulutusta ja ehdokkaiden tukiryhmien vetäjien koulutusta. Viikonlopun mittaisten kurssien ohjelmassa pääpaino oli asenneilmaston ja yhteiskunnallisten odotusten muutossuuntien

selvittelyssä, puolueen tavoitteiden esittelyssä ja ajallisesti melko painokkaasti ehdokkaiden vaalityösuunnitelmien valmistelussa.

Tätä koulutusta järjestettiin neljänä viikonloppuna loka-joulukuussa 1994 ja niihin osallistui yhteensä 109 henkilöä. Tammikuussa 1995 järjestetyille radiomainontakurssille osallistui 12 henkilöä.

7. Vaalikeskustelun hallitsevat aiheet

Keskusta johtamansa hallituksen arvovallalla ja painoarvolla toi esiin pitkin syksyä "ainoan vaihtoehdon" merkeissä vaalityönsä perusväitettä, jonka mukaan porvarillinen hallitus oli saanut huonon perinnön. Vaikeiden vaiheiden kautta, jotka esiteltiin ainoana vaihtoehtona, keskusta esitti Suomen kääntyneen nousuun ja työttömyydenkin parantumisen olevan ikään kuin oven takana. Keskusta toteutti vaalityötään näyttävällä lehti-ilmoittelulla marraskuusta 1994 alkaen.

Kokoomuksen liikkeellelähtö oli vaisua. Sitä sävytti kuitenkin se, että kesällä 1994 kokoomus oli ylimääräisessä puoluekokouksessaan valinnut uudeksi puheenjohtajaksi kansanedustaja Sauli Niinistön, jonka toiminnan myötä puolueen ote jonkin verran terästyi ja itsenäistyi suhteessa keskusta. Vaalityön loppuvaihetta sävytti kuitenkin ikävällä tavalla Niinistön vaimon kuolema. Puolue pyrki korostamaan vaalityössään vastuunkantoa Suomesta.

Vasemmistoliiton vaalityössä pidettiin ovia auki hallitusyhteistyöhön kaikkien kanssa.

Syksyn 1994 aikana lisääntyivät vaatimukset siitä, että SDP:n tulee esittää hallitukselle vaihtoehtoinen toimintalinja itse asiassa tarkemmalla tavalla kuin hallituspuolueet itse olivat kuvanneet tulevien vuosien politiikkaansa. Ilmeisesti jonkin verran yllättävää oli, että SDP toi esille realistisia käsityksiä säästöjen tarpeellisuudesta myös sosiaalimenoissa. Keskustelu sai ajoin kireitäkin sävyjä, jolloin SDP:tä vaadittiin esittelemään hyvin yksityiskohtaisella tavalla säästökohteita.

Muina aiheina SDP:tä vastaan tuotiin vahvoilla keskusta-alueilla aluekehitykseen liittyvää pelottelua. SDP:tä pyrittiin saamaan eri yhteyksissä kiusalliseen asemaan myös tuomalla esiin ns. punapääoman vaikeuksia. Aivan vaalikampanjan loppuvaiheessa Osuusliike Elannon joutuminen velkasaneeraukseen oli haitallinen lisä punapääomasta käytyyn keskusteluun. Myös puheenjohtaja Lipposen esiintymisvalmiuksiin liittyvä julkinen polemiikki sai puolueen kannalta kiusallisia piirteitä. Tämän osalta spekulatiot kuitenkin

raukesivat, kun vaalikeskustelut sujuivat verraten normaalilla tavalla, vaikkakin niitä oli tavanomaista huomattavasti enemmän.

SDP pyrki pitämään esillä ennen muuta työttömyyskysymyksiä ja työllisyyden parantamisen tavoitteita. Asiaa terästettiin vain pari viikkoa ennen vaaleja tehdyllä puoluevaltuuston päätöksellä. Muina aiheina esillä pidettiin hyvinvointiyhteiskunnan turvaamista, valtion velkaantumisen kuriin saamista ja uuden yhteistyön ja luottamuksen aikakauden aloittamista.

Huolimatta siitä, että Euroopan unionin jäsenyys oli varsin uusi asia, siitä ei juurikaan vaalikampanjan yhteydessä keskusteltu. Ylipäänsä ulkopolitiikan kysymykset eivät saaneet merkittävää huomiota. Ympäristönsuojelun ja sivistyspolitiikan sekä valtiosääntökysymysten merkitys jäi odotettua vähäisemmäksi.

8. Naisten vaalityö

8.1. Valmistautuminen vaaleihin

Naisliiton vaalityön suunnittelu aloitettiin keväällä 1994. Kevään ja syksyn aikana keskityttiin naisehdokkaiden rekrytoimiseen listoille. SDP:n ehdokkaana eduskuntavaaleissa oli 45,9 % naisia eli 3,7 % enemmän verrattuna edellisiin vaaleihin (v. 1991 naisehdokkaita oli 42,2 %). Mukana oli runsaasti uusia ja nuoria naisia.

Naisten menestys jäi kuitenkin odotettua heikommaksi. Keskeisimmät syyt lienevät rahoituksen kanavoituminen pääasiassa miesehdokkaille ja se, että miesehdokkaille organisoitiin tehokkaammin taustaryhmiä. Voimakas keskittäminen tiettyihin ehdokkaisiin pudotti naisia. Tulevaisuudessa tähän täytyy kiinnittää huomiota. Ei riitä, että ehdokkaana on naisia, heille on tehtävä myös kunnolla työtä. Ehkä osasyynä oli, että luotettiin liikaa naisten menestymiseen.

8.2. Ehdokkaiden koulutus

Naisliitto järjesti ehdokkaille sekä vaalityöryhmän vetäjille kurssiviikonlopun 19.-20.11.1994. Kurssin aikana koetettiin antaa konkreettisia eväitä tehokkaan vaalityön tekemiseksi. Tilaisuuteen osallistui 92 henkilöä.

Naispiireissä järjestettiin ehdokkaitten ja piirihallitusten yhteisiä tilaisuuksia, joissa pohdittiin naispiirin roolia vaalityössä.

8.3. Vaalimateriaali ja tausta-aineistot

Naisliiton manifestissa UUDEN KUMPPANUUDEN AIKA tiivistettiin vaaliteemat lennäkiksi, jota monistettiin sekä suomeksi että ruotsiksi.

Ehdokkaille valmistettiin tausta-aineistoa "persoonallista politiikkaa - naiset näyttävät suunnan" idealla ja se käsitteli suomalaista nälkäongelmaa, epätyöllisiä työsuhteita sekä ehdokkaan psyykkistä jaksamista. Vaalityön välineinä käytössä olivat myös naisliiton oma Tiedotusopas sekä toimintaopas: Me teemme sen. Ehdokkaille toimitettiin lisäksi Sos.dem Naisten tavoitteet Euroopassa tiivistelmä. Välitimme ehdokkaille Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan Tanen vaaliesitettä, jonka sisältöä olimme mukana työstämässä sekä Tasa-arvotilaston. Tietenkin ehdokkailla oli käytössä SDP:n tausta-aineistopaketti sekä puolueen vaaliohjelma.

Vaalilehteä, Punahilkkaa, painettiin reilut 20.000, mikä vastasi ehdokkaiden ja naispiirien pyyntötoivetta. Näissä vaaleissa liitto ei painanut piireille naisten yhteisesitteitä, mutta avustimme yhteismainoksien lay-out tuotannossa.

Jaettavaa tapahtumamateriaalia oli kysytty Ystäväkortti, josta otettiin 20.000 painos.

Ilmapalloja Äänestän naista -tekstillä hankittiin 10.000. Naisliitto kustansi jokaisen naispiirin päätapahtumiin 500 palloa kaasuineen. Lisäpallotilaukset saivat ehdokkaat ostaa liitolta omakustannushintaan.

Naisliiton vaalitunnus oli VALLAN MAINIO VALINTA - ÄÄNESTÄ DEMARINAISTA!

Muutokset piirien ehdokaslistoihin

Ei muutoksia

Hämeen eteläinen
Kymi

Kuopio
Keski-Suomi

Muutoksia piirikokouksissa kieltäytymisten vuoksi

Turun eteläinen

Kieltäytyneet: Risto Ahonen

Mikko Sedig

Sijalle: Markku Ahokas

Mia Leino

Turun pohjoinen

Kieltäytyneet: Eero Laine

Sijalle: Päivi Gullichsen

Helsinki

Kieltäytyneet: Ulpu Iivari

Sijalle: Tarja Tenkula-Kylä-Liuhala

Oulu

Kieltäytyneet: Eero Kippola

Sijalle: Alpo Löytynoja

Lappi

Kieltäytyneet: Sinikka Näätsaari

Sijalle: Helena Vikajärvi

Muutoksia piirikokouksen päätöksellä

Vaasa

Listalta poistettiin:

Pentti Sivunen

Harri Wallin

Sijalle:

Heli Hokkanen

Jukka-Pekka Matintupa

Muutoksia piirihallituksen päätöksellä

Mikkeli

Kieltäytyneet: Jorma Auvinen

Sijalle: Seppo Männynsalo

Pohjois-Karjala

Kieltäytyneet: Riitta Myller

Sijalle: Sirpa Männistö

Uusimaa

Kieltäytyneet: Hannu Penttilä

Sijalle: Matti Kuusela

Helsinki

Kieltäytyneet: Kai Kalima

Sijalle: Heikki Lampela

Hämeen pohjoinen

Kieltäytyneet: Jukka Leino

Sijalle: Marita Laine-Aro

Ehdokaspostitusta (ehdokkaille + uutiskirjekokelu, yht. n. 500):

16.11.

Kansio

Lähetekirje

Vaalitaustamuistiot no:t 1-17

9.12.

Uuden vastuun aika

Nousukausiaineisto

Vaalitaustamuistio no 18

Puoluevaltuustopuheet Lipponen& Paasio

Taustamuistio no 29 (Hynynen)

21.12.

Lähetekirje

Eduskuntavaaleihin liittyviä päivämääriä

Kannanotto valtionyhtiöistä

Vaalitaustamuistio no 5

Vaalitaustamuistio no 19

Taustamuistio no 30

Leikearkit (4 erilaista)

Luokanopettajainkirje

13.1.

Lähetekirje

Vaalivaltiopäivien ohjelma

Eduskuntavaaleihin liittyviä päivämääriä

Taustamuistio 31/94 (Hynynen)

Vaalitaustamuistio no 20

Vaalitaustamuistio no 21

Vaalitaustamuistio no 22

Vaalitaustamuistio no 23

Vaalitaustamuistio no 24

29.1.1995

Vaalitaustamuistio no 25

Vaalitaustamuistio no 26

Eduskuntavaaleihin liittyviä päivämääriä

Luettelo talouspoliittisista/integraatio kannanotoista

Dags att ta ansvar

Uuden Euroopan haasteita, taustamuistio no 1

Uuden Euroopan haasteita, taustamuistio no 2

3.2.

Lähetekirje

Sanaristikko

Lipposen puhe vaalivaltiopäivillä

17.2.

Lähetekirje

Tiivistelmä uuden vastuun ajasta

21.2.

Lähetekirje = luettelo lennäkeistä

Lennäkit

9.3.

Lähetekirje

Lipposen puhe puoluevaltuustossa 8.3.95

Puoluevaltuuston kannanotto

Lennäkki:Virkistyskalastus

Vaalitaustamuistio no 27

Taustamuistio 1/95

14.3.

Taustamuistio 2/95

SDP:n vaaliohjelmat 1995

Uuden vastuun aika (SDP:n puoluevaltuusto 24.11.1994)

Det är dags att ta ansvar (SDP:s partifullmäktige 24.11.1994)

Vaalien pääasia: Ihmisille työtä (SDP:n puoluevaltuusto 8.3.1995)

SDP:n vaalitaustamuistiot 1994 - 1995

1. Talouspolitiikasta (26.10.1994)
2. Suurtyöttömyys jää perinnöksi tulevalle vaalikaudelle (27.10.1994)
3. Elinkeinopolitiikka 1991-1994 (26.10.1994)
4. Energiakatsaus (27.10.1994)
5. Ympäristösuojelu (12.12.1994)
6. Asuntopolitiikka 1991-1994 (1.11.1994)
7. Liikennekatsaus ja teletointa vuosina 1991-1994 (2.11.1994)
8. Opetustoimen hiipuvat voimavarat (2.11.1994)
9. Kulttuuri on elinvoimaa (2.11.1994)
10. Nuoresta aikuiseksi (4.11.1994)
11. Sukupuolten tasa-arvo (7.11.1994)
12. Moniarvoinen ja suvaitseva yhteiskunta (7.11.1994)
13. Sosiaalipolitiikasta (7.11.1994)
14. Lapsiperheet vuosina 1991-1995 (8.11.1994)
15. 90 vuotta työn, tasa-arvon ja turvallisuuden puolesta (9.11.1994)
16. Vaalitilastoista ja mielipidemittauksista (9.11.1994)
17. Vaaliavustuksista, verotuksesta ja rahanke-
räyksestä (10.11.1994)
18. Rintamaveteraanien sosiaaliturva (29.11.1994)
19. Työelämän kysymyksistä (30.11.1994)
20. Kehitysyhteistyö (5.1.1995)
21. Liikuntapolitiikan tavoitteita vaalikaudelle
1995-99 (12.1.1995)
22. EU, maatalous ja elintarvikehinnat (12.1.1995)
23. Kansalaisturva (12.1.1995)
24. Sosiaaliturvan muutoksista vuosina 1991-
1995 (12.1.1995)
25. Suomen ulkomaalais- ja pakolaispolitiikasta (26.1.1995)
26. Palkkatulojen verotus kiristyy äärimmilleen (1.2.1995)
27. On valinnan aika (3.3.1995)

Tiivistelmä "Uuden vastuun ajasta" (sitoumus)

"Uuden vastuun aika" -ohjelman eri teemoista 17.2.1995 valmistuneet 'katekismukset' (perustuvat työryhmien linjauksiin):

1. Työ ja talous
2. Verot
3. Työelämä
4. Tasa-arvo
5. Asuminen
6. Ympäristö
7. Henkilökohtainen turvallisuus
8. Kansalaisturva
9. Työttömyysturva
10. Lapsiperheet
11. Nuoret
12. Eläkeläiset
13. Koulutus ja osaaminen
14. Kulttuuri
15. Alueet
16. Kunnat
17. Maaseutu
18. Kansainvälisyys
19. EU
20. Pakolaiset ja siirtolaiset

SDP:n taustamuistiot 1995

1. Saksalainen lähitulevaisuus (Pertti Hynynen, 1.3.1995)
2. Hallituksen työllisyyspolitiikka epäonnistui - helmikuun lopussa 480 100 työtöntä (14.3.1995)
3. SDP:n vastaukset puhemies Paavo Lipposen 31.3.1995 esittämiin kysymyksiin

Uuden Euroopan haasteita -taustamuistiot 1995

1. Millaiseen Euroopan unioniin? (30.1.1995)
2. Suomen lähialuepolitiikka (26.1.1995)

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän talous-, työllisyys- ja laki-infot 1995

Talousinfot

1. Ajankohtaistietoa ansiotulojen verotuksesta (25.1.1995)
2. Eväitä säästökeskusteluun (1.2.1995)
3. Pankkitukeen käytetyt yhteiskunnan varat (8.2.1995)
4. Lähivuosien kuntataloudesta (9.3.1995)

Työllisyysinfot

1. Työttömyys ei hellitä (16.1.1995)
2. Vasemmistoliiton välikysymys (27.1.1995)
3. Työllisyyspolitiikalle on vaihtoehtoja (10.2.1995)
4. Keskustan talous- ja työllisyysohjelma (16.2.1995)
5. Sosialidemokraattien työllisyyspolitiikka (20.2.1995)
6. EU:n rahoja käyttö ja työllisyyspolitiikka (24.2.1995)
7. Porvarihallituksen työttömyyspolitiikan tilinpäätös (14.3.1995)

Lakitaustamuistiot

1. Perustuslakien perusoikeussäännösten kokonaisuudistus (13.2.1995)
2. Uusi poliisilaki ja telekuuntelua ym. koskeva lainsäädäntö (14.2.1995)
3. Uusi kuntalaki (15.2.1995)
4. Ammattikorkeakoululaki (23.2.1995)

Muistioita saa Sosialidemokraattisesta eduskuntaryhmästä, puh. 432 321

Muuta aineistoa:

- Puoluevaltuuston 23.-24.11.1994 puheet
- Luettelo SDP:n taustamuistioista ja SDP:n eduskuntaryhmän talousinfoista 1994
- Luettelo SDP:n ohjelmista ja kannanotoista 1991-1994
- Luettelo SDP:n talous- ja yhteiskuntapoliittisista sekä integraatiokannanotoista 1991-1994
- Tiedotusopas: Sosialidemokraattiset Naiset
- Jaksamisen aakkosia - valopilkkuja: Sosialidemokraattiset Naiset 2/1994 1)
- TSL : Kyllä Euroopalle - Entä sitten? Aiheita kansanäänestyskeskusteluun, toimittaneet Jari Luoto ja Pekka Nurminen
- Kannanotto valtionyhtiöistä 9.12.1994
- Kannanotto 5.1.1995: elintarvikkeiden hinnat laskevat SDP:n linjan mukaisesti
- Puheenjohtaja Lipposen puhe SDP:n vaalivaltiopäivillä 29.1.1995
- Suomi uuteen aikaan, Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän julkaisu, helmikuu 1995

Aineistoa saatavana puoluetoimistosta/piiritoimistoista

133,

Helsingin Sosialidemokraattinen piiri
Paasivuorenkatu 5 A
00530 Helsinki

TIEDOKSI

PIIRIKOKOUS 24.4.1995

TYÖN JA YHTEISVASTUUN AIKAAN

Maamme hallituksen ensisijainen tehtävä on työttömyyden alentaminen, erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden katkaiseminen. Helsingissä pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut selvästi. Uuden hallituksen on jaettava työttömyyden torjuntaan tarkoitetut varat oikeudenmukaisesti siten, että perustana on työttömien ja erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä.

Elinkeinoelämän on tunnettava vastuunsa työllisyydestä laajentamalla palvelutuotantoa ja luomalla tuontia korvaavaa teollisuutta. Työllisyyttä on pikaisesti parannettava mm. lisäämällä määrärahoja tukityöllistämiseen, työllisyyskoulutukseen, rakentamiseen ja peruskorjaukseen.

Lisäksi on huolehdittava siitä, että EU:n yhteysverkkosuunnitelman mukaiset hankkeet, kuten Helsinki-Pietari-ratayhteyden nopeuttaminen ja Helsingin satamaratkaisuun liittyvien liikenneyhteyksien rakentaminen saadaan toteutettua.

VALTIONOSUUDET KOHDENNETTAVA OIKEIN

Kunnallistalouden kehitys on sidoksissa yleiseen kansantalouden kehitykseen. Kunnat ovat riippuvaisia verotulojen kehityksestä. Helsinki on Kuntaliiton laskelmien mukaan menettänyt valtionosuusleikkauksissa vuosina 1993-1994 23,9%, kun keskimääräinen menetys on ollut 11,5%.

Helsingin sosialidemokraatit edellyttävät, että hallitusohjelmassa todettu kantokykyluokituksesta luopuminen ja valtionosuuksien supistaminen toteutetaan siten, että myös kaupunkilaisten palvelutarpeet otetaan huomioon.

TYÖELÄMÄN PELISÄÄNNÖT KUNNIAAN

Kun palkansaajien ja yksityistalouksien ostovoimaa supistetaan, on työnantajilta vastaavasti vaadittava työehtosopimusten noudattamista ja lakisääteisten sosiaaliturvamaksujen asianmukaista hoitamista. Laman varjolla keskeytetty työelämän uudistaminen on saatava uudelleen käyntiin.

HELSINGIN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PIIRI RY
Paasivuorenkatu 5 A
00530 Helsinki

Tiedotusvälineille

25.4.1995

SDP:N HELSINGIN PIIRI VAATII DEMARILEHDEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN
TURVAAMISTA

Helsingin sosialidemokraattisen piirin kevätpiirikokous keskusteli Demarilehden tilanteesta piirikokouksessaan 24.4.1995. Piirikokousedustajat pitivät tärkeänä, että Demari pystyy jatkamaan toimintaansa viisipäiväisenä poliittisena uutislehtenä jatkossakin. Kokous hyväksyi yksimielisesti lehden entisen päätoimittajan PAULI BURMANIN tekemän kannanoton, missä todetaan:

"Helsingin sosialidemokraattien piirikokous edellyttää, että SDP:n johto huolehtii puolueen lehden, Demarin toimintaedellytysten turvaamisesta."

Uudenmaan Sosialidemokraattinen piirijärjestö ry.
Kevätpiirikokous 22.4.1995 Helsingissä

KANNANOTTO

TYÖPAIKKOJEN LUOMISEEN VAUHTIA

Piirikokous antaa täyden tukensa pääministeri Paavo Lipposen työllisyyden ja yhteisvastuun hallitukselle. Uudenmaan sosialidemokraatit vaativat samalla Paavo Lipposen hallitukselta viipymättä jo suunniteltuja tehokkaampia toimenpiteitä työpaikkojen luomiseksi ja Uudenmaan läänin alueen erittäin vaikean pitkäaikais-työttömyysongelman ratkaisemiseksi. Työttömyyden puolittumiseen on päästävä jo selvästi ennen vuosikymmenen loppua. Näin myös sosiaaliturvamennoissa syntyy arvoitua nopeammin menosäästöjä.

Työllistämiseen vedoten piirikokous vaatii, että hallituksen:

- on toteutettava joukkoliikenteen houkuttavuuden lisäämiseksi Pääkaupunkiseudun Yhteistyövaltuuskunnan esittämä liikennejärjestelmän 1-vaiheen hankkeet ja on luotava koko Uudenmaan alueen kattava joukkoliikennesuunnitelma, joka sovittaa yhteen raide-, linja-auto- ja henkilöautoliikenteen,

- on pikaisesti tehtävä periaatepäätös kansainväliseen liikenneverkkoon kuuluvan E-18 yhteyden rakentamisesta ottaen huomioon hankkeen ympäristövaikutukset

- on lisäksi turvattava myös seuraavat EU:n yhteysverkkosuunnitelman mukaiset hankkeet: Helsinki-Pietari -ratayhteyden nopeuttaminen rakentamalla oikorata Lahteen ja peruskorjaamalla rata Lahdesta eteenpäin, pääkaupunkiseudun suursataman ja siihen liittyvien liikenneyhteyksien rakentaminen, Hangon sataman hyödyntäminen kunnostamalla rata- ja tieyhteys välillä Hanko-Hyvinkää, Helsinki-Vantaa -lentokentän laajennus, Via Baltica -tieyhteyden kunnostaminen.

- on lisättävä välittömästi määrärahoja vuokra-asunto- ja asumisoikeusasunto-tuotantoon sekä peruskorjaustoimintaan,

- on työttömyyden torjuntaan tarkoitettujen valtion määrärahojen alueellisessa kohdentamisessa otettava perustaksi työttömien määrä sekä erityisesti pitkäaikais- ja nuorisotyöttömien osuus.

Hallitusohjelmaan sisältyvien säästöohjelmien vieminen lainsäädäntöön on toteutettava huolellisesti valmistellen. Ahon hallitukselle tyypillistä summittaista lainsäädäntötoimintaa ei voi enää jatkaa. Leikkausten kohdentamisessa ja verotuksen uudistamisessa on huolehdittava siitä, että toimenpiteet eivät aiheuta kertautuessaan kasautuvia vaikeuksia samoille perheille. Lapsiperheiden ostovoiman on parannuttava toimenpiteiden kokonaisvaikutuksena.

Uudenmaan sosialidemokraatit vaativat kiinteistöveropohjan laajentamista myös metsä- ja maatalousmaahan.

Demari-lehden tulevaisuus turvattava

Piirikokous edellyttää, että ainoan valtakunnallisesti merkittävän sosialidemokraattisen sanomalehden, SDP:n pää-äänenkannattajan, Demarin ilmestyminen tulee turvata vähintään nykyisessä laajuudessaan sekä sivumäärien että toimituksellisen ja muun henkilöstön suhteen.

**PAAKAUPUNKISEUDUN LIIKENNEJÄRJESTELMÄEHDOTUS
KEHITTÄMISHANKEOHJELMA**
(Hinnasto 1993)

LITE

10.6.1994

Hankenimi	I jakso 1996-2003 Mmk	II jakso 2004-2010 Mmk	III jakso 2011-2020 Mmk	Yhteensä 1996-2020 Mmk
Lisäraide Helsinki- Tikkurila	20			20
Lisäraide Tikkurila-Kerava		120	140	260
Lisäraiteet Helsinki-Leppävaara	730			730
Lisäraiteet Leppävaara-Espoon keskus		250	300	550
Yhteys pääradalta lentoasemalle	200	270		470
Martinkaakon radan jatkaminen lentoasemalle		250	450	700
Vuosaaren metro	440			440
Raideyhteys Etelä-Espooseen (aloitus)			200	200
Jokeri-yhteys	100	400	280	780
Linja-autoliikenteen runkoverkko	120	100	80	300
Joukkoliikenteen informaatiojärjestelmä	80	60	60	200
Joukkoliikenteen terminaalit ja vaihtopysäkit	80	60	60	200
Kantakaupungin raideliikenteen kehittäminen			300	300
Raitiotieliikenteen kehittäminen	100	100	100	300
Raideliikenteen kalusto	300	300	300	900
Erilliset joukkoliikennehankkeet yhteensä	2170	1910	2270	6350
Pasilanväylä			560	560
Kehä I, länsiosa		100	150	250
Kehä I, keskiosa	180			180
Kehä I, itäosa			100	100
Kehä II, Länsiväylä-Turun tie	290			290
Kehä III, länsiosa	60			60
Kehä III, keskiosa	180	170	180	530
Kehä III:n jatke Vuosaareen	(100)			(100)
Lentoaseman tieyhteydet	50	100		150
Muut päätiät	150	100	300	550
Ajoneuvoliikenteen hankkeet yhteensä	910	470	1290	2670
Pääkadut	(650)	(600)	(850)	(2100)
Vuosaaren satamarata	(310)			(310)
Liityntäpysäköinti	80	60	60	200
Kevyt liikenne	100	100	100	300
Meluntorjunta	80	80	90	250
Muut hankkeet yhteensä	260	240	250	750
Yhteensä	3340	2620	3810	9770
Mmk/v	418	374	381	391
Erillisten joukkoliikennehankkeiden osuus %	65	73	60	65

- 1) Koko hanke 525 Mmk, joista vuoteen 1996 mennessä 515 Mmk
- 2) Hankkeen kustannukset YTV-alueella (koko hanke 400 Mmk), valtakunnalliset kehittämistarpeet voivat nopeuttaa hankkeen toteuttamista
- 3) Koko hanke 650 Mmk, joista vuoteen 1996 mennessä 210 Mmk
- 4) Kustannukset sisällyvät sataman kustannuksiin eikä niitä ole laskettu tähän ohjelmaan
- 5) Perustienpidon hankkeista ei ole esitetty tässä ohjelmassa
- 6) Rakennettavien kunnien toteuttamishankkeiden mukaan, luvut perustuvat kunnien suunnitelmiin, kustannukset ei ole laskettu tähän ohjelmaan

VARSINAIS-SUOMEN SOSIALI-
DEMOKRAATTINEN PIIRI RY.

JULKILAUSUMA 22.4.1995

KIITÄMME ÄÄNESTÄJIÄ - KANNAMME VASTUUMME

Varsinais-Suomen Sosialidemokraattinen Piiri kiittää äänestäjiä sosialidemokraattien eduskuntavaaleissa saamasta luottamuksesta. Kansalaiset halusivat vaaleissa muutosta ja sen seurauksena SDP on nyt selvästi Varsinais-Suomen ja maan suurin puolue. Vaalilupauksemme mukaisesti olemme valmiita kantamaan vastuuta ja luotsaamaan Suomen ulos kriisistä, johon se Ahon porvarihallituksen aikana ajopuun tapaan ajautui.

Työllisyyden parantaminen on uuden hallituksen ohjelmassa nostettu politiikan tärkeimmäksi tavoitteeksi. Varsinais-Suomen Sos.dem Piiri antaa hallitukselle täyden tukensa sen tärkeimmän tavoitteen toteuttamisessa.

Vaaleissa oli kysymys, johdetaanko maata keskustan vai sosialidemokraattien vetämänä. Kansalaiset ovat antaneet vastauksensa. He halusivat maahan sosialidemokraattien johtaman hallituksen.

VARSINAIS-SUOMELLE OIKEUTTA

Varsinais-Suomen kunnat ovat kuntien valtionosuuksien suhteen vuosikymmeniä olleet epäoikeudenmukaisessa huutolaispojan asemassa. Piirikokous antaa täyden tukensa vasta valmistuneelle suunnitelmalle jakaa valtionavut kunnille aikaisempaa oikeudenmukaisemalla tavalla.

Varsinais-Suomen kehityksen kannalta moottoritien (E 18) jatkaminen on välttämätön osa Turku - Pietari liikennekäytävä kokonaisuutta. Moottori- ja rautatien yhdistelmä soveltuu EU:n liikenneverkoston Venäjän yhteydeksi, johon on mahdollisuus saada yhteisön rahoitusta.

Turun seudun on lisääntyvällä satamayhteistyöllä luotava valmiudet palvella uusia kuljetustarpeita ja huolehtimalla, että paikalliset yhteydet ovat tarpeita vastaavassa kunnossa.

Turkuun on saatava ammattikorkeakoulu, koulutuspoliittisin ehdoin, vahvistamaan ja täydentämään jo olemassaolevaa korkeatasoista korkeakouluverkostoa.

**Satakunnan Sosialidemokraatit ry:n
piirihallitus Huittisissa 20.4.1995**

Satakunnan odotetaan pääsevän ensimmäisten joukossa korkeatasoisen ja työelämän tarpeita palvelevan vakinaisen ammattikorkeakouluopetuksen piiriin.

Kansainvälisiin liikenneverkkoihin kuuluviin rautatie- ja tieosuuksiin keskittyminen ei saa vaarantaa Satakunnalle tärkeiden liikennehankkeiden toteuttamista sovitussa ja suunnitellussa aikataulussa.

Etelä-Hämeen Sos.Dem. piirikokouksen kannanotto ajankohtaisesta poliittisesta tilanteesta

Piirikokous pitää työttömyyden pikaista alentamista uuden, sosialidemokraattis- vetoisen hallituksen ensisijaisena tehtävänä. Työllisyyttä- tukevaa talouspolitiikkaa säästöineen on toteutettava oikeudenmukaisesti niin, että kirveleviin talkoisiin osallistuvat kaikki kansalais- ja elinkeinopiirit.

Piirikokous tukee historiallista hallitusratkaisua ja toivottaa uudelle hallitukselle onnea vaalikauden mittaiseen työskentelyyn. Piirikokous muistuttaa koko työväenliikkeen panoksesta maan tasapuolisessa kehittämisessä. Tässä yhteydessä on muistettava myös ay-liikkeen vahva osuus vaalituloksen syntymisessä.

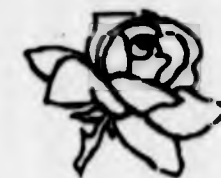
Piirikokous edellyttää hallitukselta nopeita ratkaisuja valtakunnallisessa aluehallinnon kehittämisessä. Piirikokous esittää alue- ja hallinnollisen jaon pohjaksi maan jakamista kolmeen suurlääniin mahdollisen pääkaupunkiseudun oman alueen ja Ahvenanmaan lisäksi. Yleinen taloudellinen ahdinko ja Suomen kansainvälinen toimintaympäristö puoltavat nopeaa kehitystyötä hallinnon järjeistämässä.

Piirikokous pitää tärkeänä, että hallitus edistää toimillaan kuntien yhteistyötä mm. peruspalvelujen turvaamisessa.

Päijät-Hämeen osalta on lisäksi todettava, että Päijät-Häme suuntautuu mm. uusiutuvien ja parantuvien liikenneyhteyksien myötä selkeästi pääkaupunkiseutuun päin.

Lahdessa, 22.4.1995

Etelä-Hämeen Sos.Dem. piirikokous

KUOPION SOS.DEM. PIIRI

JULKILAUSUMA

Piirikokous

22.4.1995

Kevätpiirikokous Kaavin koulukeskuksessa
22.4.1995 klo 10.00

SDP:n Kuopion piirin kevätpiirikokous kiittää kaikkia äänestäjiä, vaalityöntekijöitä ja ehdokkaita, jotka mahdollistivat sosialidemokraattien hyvän menestymisen myös Kuopion läänissä.

Uuden hallituksen ohjelma mahdollistaa koko maan kehittämisen. Keskeistä on työllisyyden parantaminen, mikä on varsin suuri kansallinen ponnistus. Tämä kansa on osoittanut voimansa ennenkin vaikeina aikoina. Nyt on aika, jolloin on nimenomaan panostettava työllisyyteen terveen yhteiskuntakchityksen turvaamiseksi. Hallitusohjelman mukaan panostetaan suoraan työllistämiseen ja pyritään kannustamaan pienten ja keskisuurten yritysten toimintaan sekä löytämään uusia keinoja työllisyyden parantamiseksi työelämää uudistamalla.

Elinkeinopolitiikkaan tulee saada uusi ote. Vanhalla tukipolitiikalla ei enää pärjätä jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Elinkeinopolitiikka on kohdennettava entistä tarkemmin ja sidottava pysyväisluonteisten työpaikkojen syntyyn.

Kuntien tulee kiinnittää huomiota rajat ylittävään yhteistyöhön. Kumppaneita tarvitaan niin läheltä kuin kaukaa. Meidän tulee oppia yhdistämään voimavaroja ja verkostoitumaan.

Yritysten syntymiseksi ja hankkeistamiseksi kuntien on panostettava omaan osaamiseensa: palvelutoimintaan ja yleiseen elämänlaadun parantamiseen.

Kokouksessaan Kaavilla piirikokous totesi ilolla Koillis-Savon alueen asennoituvan aktiivisesti tulevaisuuteen.

Valtion taloutta on saneerattava pakon edessä, jotta hyvinvointiyhteiskunnan ydin voidaan pelastaa. Valtionosuuksien leikkaukset on sidottava verotulojen kasvuun, että kunnat selviävät velvoitteistaan.

Sosiaalipolitiikan leikkaukset, niin kipeitä kuin ne ovat sosialidemokraateille, mahdollistivat puolestaan elinkeinotukien leikkauksen ja sitä kautta valtion velkaantumisen pysäyttämisen. Sosiaalipoliittisten leikkauksen taso on sovittu, mutta säästöjen kohdentaminen tulee tarkoin miettiä, ettei samo perhe joudu useammalta taholta kestävättömään tilanteeseen. Myös sosiaalipolitiikan kohdentaminen on tulevaisuudessa harkittava muuttuvaa maailmaa vastaavaksi.

Tässä murrosvaiheessa on kansalaisyhteiskunnan toimivuuteen kiinnitettävä erityistä huomiota samaan aikaan kun muutokseen on asennoiduttava mahdollisuuteena, on huolehdittava sosiaalisesta turvallisuudesta. Välttämättömistä leikkauksista huolimatta on hyvinvointiyhteiskunta mahdollista säilyttää.

TOIMISTO
Puijonkatu 23 A, 4. krs
70100 KUOPIO

PUHELIN
(971) 261 2358

TELEFAX
(971) 261 2908

PANKIT
PSP 800014-571403
KOP 158930-7100143